

**TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2024.

„Osztani magadat, hogy sokasodjál. Kicsikhez hajolni, hogy úgy magasodjál.

Hallgatni őket, hogy tudd a világot,

Róluk beszélni, ha szólsz a világhoz.”

/Váczai Mihály/

Az óvoda jellemző adatai:

Az óvoda neve:	Kisapostagi Mosolykert Óvoda
OM azonosítója:	202573
Címe:	2428 Kisapostag, Széchenyi utca 7.
Óvodai csoportok száma:	2
Felvehető legnagyobb létszám:	50 fő
Telefon:	06-25/277 006
E-mail cím:	kisapostagiovi@gmail.com
Az óvoda fenntartója:	Kisapostag Község Önkormányzata
Címe:	2428 Kisapostag, Petőfi út 63.
Telefon:	06-25/506 580

Az intézmény alaptevékenysége:

Kötelező feladata, hogy ellássa az *óvodai nevelés* feladatait a nemzeti köznevelési törvény előírása, a kormány mindenkor hatályos rendeletével kiadott Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készített pedagógiai program alapján.

Az intézmény nevelési tevékenységének sajátossága, hogy *integrált nevelést biztosít, ellátja a kiemelt, különleges figyelmet, bánásmódot igénylő gyermekeket.*

Pedagógiai Program készítésének alapjai:

- ✓ 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- ✓ A Kormány 229/2012. (VIII.28.) rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ✓ 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- ✓ A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- ✓ 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, alkalmazásáról
- ✓ 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról • A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény

- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2016/679. számú rendelet - Európai parlament és a Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete, GDPR- törvény Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiaiszakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

A MI ÓVODÁNK

Küldetésnyilatkozat

Nevelési elképzelésünk lényege, hogy az óvodai nevelést egy egységes folyamat első intézményi szakaszaként értelmezzük, melynek törés nélkül folytatódnia kell az iskolában.

Nevelési folyamatunk a gyermeki tevékenységre épül, amely az egyéni fejlődés ütemének megfelelő, teljesítmény kényszertől mentes fejlesztést tesz lehetővé.

Eddigi értékeinket, eredményeinket, hagyományainkat megtartva, a társadalmi és a partneri elvárások és a változások figyelembevételével folytatjuk.

Arra törekszünk, hogy az óvoda az a hely legyen:

- ahol a gyermeket szeretet és derű, biztonság és megértés veszi körül,
- hogy a gyermekek sokoldalúan fejlettek, kreatívak, önálló gondolkodásra képesek, és testileg, lelkileg egészségesek,
- ahol a gyermekek boldogan töltik napjaikat, így a szülők nyugodtak, mert tudják, hogy gyermekük jó helyen van.

Nevelési filozófiánk egyik legfontosabb alapelve, hogy minden gyermek saját képességei szerint és annak figyelembe vételével nevelhető, fejleszhető.

Pedagógiai elhivatottságunknak megfelelően szakmai tudásunkat folyamatosan bővítjük, hogy képesek legyünk a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődését magas szinten biztosítani. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat az óvodában, és jó szívvel emlékezzenek az itt töltött évekre.

Céljainkat, törekvéseinket csak is a legfontosabb partnerünk, szövetségesünk, a szülő megnyerésével tudjuk megvalósítani. A családok nevelési elveit tiszteletben tartva, olyan szülő-óvoda kapcsolatot kívánunk kiépíteni, ami garantálja a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztését.

Hivatásunknak megfelelően, lelkiismeretes pedagógiai munkánk során, kedvező nevelési hatások érvényesülését biztosítva fontos feladatunk a gyermeki jogok és egyéni szükségletek tiszteletben tartásával az esélyegyenlőség biztosítása. Nevelőközösségünk számára fontos a gyermekek öröme, elégedettsége, és hogy biztonságban érezzék magukat, szeressenek a mi óvodánkba járni. Bensőséges, szeretetteljes kapcsolatot teremtve biztosítjuk a sokrétű játék, a sokféle mozgás lehetőségét. Sok olyan tevékenységet biztosítunk, amelyekben a gyermek tapasztalatokat szerez, alakul énképe, önértékelése, képességei optimálisan, harmonikusan fejlődik, sokoldalúan kibontakozik.

Megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás iránti igényt, szakmai munkánk eredményeként a gyermekek olyan ismeretekkel rendelkeznek, melyek segítik az iskolai életben való eligazodásban, saját helyének megtalálásában.

Nevelési alapelveink

- A gyermeket tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés övezze.
- Nyugodt, szeretetteljes légkör kialakítása.

Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosításával a gyermekben az óvodához való pozitív érzelmi kötődés megteremtése, türelmes, toleráns nevelői magatartással a gátlások oldása, az egyre gyakoribb kapcsolat felvétel elérése.

- A nevelés elsődlegességének hangsúlyozása.

Az óvoda nevelési intézmény, s mint ilyen, a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével, valamint a nevelők személyes példamutatásával.

A nevelést, mint tudatos értékválasztást nevelési helyzetekbe beépített tevékenységeken keresztül igyekszünk megvalósítani. A gyermeket különleges védelem illeti meg. **A gyermek érdeke mindenképp felett áll**, joga van szükségletei kielégítéséhez

- Nevelésünk a személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására irányul.
- A nevelés elsősorban a család joga és kötelessége, az óvoda kiegészítő szerepet játszik.
- A gyermek differenciált, egyéni fejlesztése a csoport, a közösség keretein belül. Törekszünk a közösségben zajló folyamatok, a társas kapcsolatok és a közös tevékenységek kibontakoztatására úgy, hogy az egyes gyermek egyéni akarátát, vágyát, törekvéseit, igyekezeteit kiélhesse, személyisége pozitív irányban fejlődjék, gazdagítva ezzel a közösséget.
- Elegendő idő, hely és eszköz biztosítása a játékhoz. A gyermek legfőbb tevékenysége, a semmi mással nem helyettesíthető játék. Olyan komplex tevékenységforrás, melyet tudatosan használunk fel nevelési céljaink eléréséhez és ehhez a szükséges feltételeket biztosítjuk. Jót és jól játszani, - ez a gyermek dolga az óvodában.
- A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése.
Életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei kielégítésének meghatározó szerepe van abban, hogy mennyire érzi jól magát, mennyire aktív, mennyire tevékeny, közlékeny és életvidám a gyermek, ezért ezt tekintjük az egyik legfontosabb alapelvnek.
- Esélyegyenlőség megteremtésére törekvés.
A gyermeki személyiség egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum. Ennek megfelelő bánásmód illet meg minden egyes gyermeket. Személyre szabott törődés, figyelem és a másság elfogadása, viselkedése iránti tolerancia minden gyermeknek egyformán kijár. Fontos hogy érezze: úgy szeretik őt, olyannak, amilyen.
- Esztétikus környezet megteremtése.
Kellemes, harmonikus, tiszta, világos csoportszobákkal, ízléses környezettel, természetes anyagok dekorációhoz történő felhasználásával a gyermek alakuló ízlésvilágát, hangulatát pozitív irányban befolyásoljuk, fokozzuk aktivitását.

-
- Valamely nemzetiséghez tartozó és a hazájukat elhagyni kényszerülő migráns családok gyermekeinek nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelmét.

Település bemutatása

Kisapostag a Duna partján, Dunaújvárostól 10 km-re fekvő, 1462 (2020. január 1.) lakosú kis község.

Lakóinak zöme a városban dolgozik, helyben az intézmények és kisebb vállalkozások adnak munkalehetőséget.

Községünk nagy múltra tekint vissza, hiszen az első ismert, okleveles említés 1469-ből származik. A régmúltban a rév, kikötő és földművelés adtak biztos megélhetést. Történelmünk nehéz időszakában kétszer is elnéptelenedett, mindkét alkalommal szorgalmas betelepülőknek köszönhető fennmaradása.

Sokan költöznek ki a városból, keresik azt a nyugalmat, békességet, szépséget, amit a település nyújt. Esztétikumát növeli a falun keresztül folyó patak, a Duna-part, ártéri erdő, a szigetek élővilága, zöldövezetek, a földek tisztasága.

Óvodánk bemutatása

Tárgyi feltételek:

Óvodánk 2013-ban épült Baracs-Kisapostag Kistérségi Társulás pályázatával, Koós Károly – településünkön lakó építómérnök- terve alapján. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg az Új Széchenyi Terv keretein belül. Óvodánk méltó büszkesége a településnek. Könnyen megközelíthető, a Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tőszomszédságában, a falu központjában helyezkedik el.

Az intézmény egész területén megvalósul a mozgássérültekre, gyengén látókra, kisgyermekes családokra tekintettel levő, esélyegyenlőséget biztosító akadálymentesség.

Óvodánk gyermekbarát kialakítású, esztétikus, optimális a gyermekek sokoldalú fejlesztéséhez. Két csoportszobánk van, mindkettőhöz gyermeköltöző társul. Egyik szobánk az óvodai tevékenységek, játék, foglalkozások, míg a másik, a pihenés színtere. Mindkét csoportszoba alapterülete 50m². Csoportszobáink esztétikusak, jól felszereltek, bútoraink, játékaink, fejlesztő eszközeink megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságaink, lehetővé téve az egyéni fejlesztést is. A berendezésnél figyelembe vettük, hogy minden tevékenységformának kényelmes, inspiráló helye legyen. Így mesesarok, babaszoba, babakonyha, fodrászos, autós, kockázós, ábrázolás, asztali játékos játszóhelyek mellett, természetsarok, terrárium áll rendelkezésre, valamint több IKT eszköz is segíti egy-egy téma teljesebb feldolgozását, az élményszerűséget szolgálva.

A mindennapos, ill. nagy mozgásos testnevelés foglalkozásokat tornatermünkben tartjuk; itt ideális a tér és felszereltség a sokféle mozgásos tevékenység szervezésére. Tornatermünket az általános iskolások is használják testnevelés óráik megtartására.

Külön helység áll rendelkezésre a logopédiai fejlesztésre, és ebédlő a főétkezés kulturált lebonyolításához, mely egyben a szülőkkel közös programok megvalósításának helyszíne is.

Az óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda berendezési tárgyai épületben, udvaron a gyerekek fejlesztésének eszközei, a fejlődést szolgáló környezet elemei, amelyek a gyermekek sokféle egyéni és közös tevékenységét szolgálják.

- Épületben: a terem – fürdőszoba, öltöző berendezései otthonos környezetet, családi hangulatot biztosítanak.
- Udvaron: rögzített és mobil tárgyak, eszközök a mozgásfejlődést segítik, sokféle mozgás gyakorlására adnak módot. A feltételek között pihenés is megvalósítható
- Biztosítva van a megfelelő munkakörnyezet az óvodai dolgozói részére (nevelői) és a szülők fogadására
- A berendezési tárgyak természetes anyagokból készülnek, színek, formák harmóniája az esztétikai igény belsővé válását segíti.
- A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét, fejlesztését szolgálják
- A berendezések alakíthatósága a gyermek kreativitását fejleszti
- A játékeszközök a gyerekek fejlődéséhez tevékenységeihez igazodnak

- A csoportok játék és eszközkészletének összeállítását segítő eszközök;
 - Változatos tevékenységre késztesen
 - Variálható, kombinálható legyen
 - Különböző képességek fejlődését segítsék
 - Különböző méretű, anyagú tárgyak, természetes anyagok álljanak rendelkezésre
 - Az anyagok barkácsolásra ösztönözzenek

- Gyermeklexikonok, képeskönyvek széles kínálata a gyermek ismereteit bővíti.
- Infokommunikációs eszközök használata, nagymértékben fejleszti a gyermekek természetes kíváncsiságát, érdeklődést
- A sportszerek az önálló gyakorlások során a kis és nagymozgások fejlődését segítik
- Szertárban megtalálható fejlesztőjátékok, és mozgástevékenységekhez használt mobil eszközök, naponta a játék alakulásától, és a gyermekek igényeitől függően kerülhetnek be a csoportba

700m² –es udvarunk sokféle tevékenykedtetésre ad lehetőséget. Hinta, mászóka, csúszda, mérleghinta, lánchinta, homokozó, futó és pedálos „járművek”, udvari rajztábla, virágos kert, konyhakert, komposztároló, szelektív gyűjtősziget áll rendelkezésünkre. Dísz- és gyümölcsfák, cserjék, változatos domborzat és térburkolat teszi vonzóvá, élhetővé a teret. Udvarunk meghatározó eleme a harangláb, működő haranggal, mely minden délben jelez.

Gyermekkép

A gyermek személyisége egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, környezeti hatások együttesen határozzák meg. A gyermeknek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó. Minden gyermek egyformán részesüljön magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának.

Együttműködünk a családdal, vállaljuk az inkluzív nevelés értékeinek közvetítését.

Munkánkat az a gondolat vezérli, hogy az óvodáskor megismételhetetlen, az ebben az életkorban gyűjtött tapasztalatok, élmények, képességfejlesztés és a kialakult szokásrendszer egy életre meghatározó lehet. A gyermek egyéni adottságaiból kiindulva neveljük a környezetét szerető, ismerő és azért tevékenyen tenni akaró, cselekvő emberré. Legyen a világra nyitott, felfedező, tapasztalatait, ismereteit, élményeit aktívan dolgozza fel. Tudja önmagát értékelni, találja fel magát környezetében, konfliktushelyzeteit tudja mérlegelni, kezelni, megoldani. Legyen nyílt, őszinte, szerepet vállaló, segítőkész, magát és másokat elfogadni tudó, jó humorral rendelkező. Sajtáítsa el azokat az illemszabályokat, az emberek közti viszonyban elengedhetetlen ismereteket, amelyeket kisgyermekkorban kell megtanulni ahhoz, hogy később természetes módon élni tudjon velük. Felkészülten, megfelelő kompetenciák birtokában induljon az iskolába.

Pedagóguskép

A nevelőmunka kulcsszereplője a pedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. A pedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára, éppen ezért a pedagógusi tevékenységek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A „holnap pedagógusaival” szemben támasztott elvárásokat: szakértelem, pedagógiai tudás, technológiai kompetencia, szervezeti-együttműködési készség, rugalmasság, mobilitás és nyitottság. A pedagógus-életpályamodell szerepének bevezetése, új elvárásoknak való megfeleléssel kapcsolatos törvényi, jogszabályi változásokkal a pedagógusok előmeneteli rendszerében nyolc kompetenciaterület jelöl meg:

Pedagógus kompetenciák:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos módszertani tudás
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
3. A tanulás támogatása

4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység,
6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A pedagógus, mint modell szerepe, személyisége:

- hiteles azonosulási mintát nyújt a gyermeknek, modell értékű a pedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése
- megjelenésében igényes nyugalmat, elfogadást, megértést, szeretet, vidámságot árasztó
- a gyermekek adottságaiból eredő különbözőséget tiszteletben tartó, az átlagtól eltérő képességek és személyiségvonások problémáit felismerő, szükség szerint segítséget nyújtó,
- legyen tekintélye, melynek alapja a szilárd jellem és magas szintű pedagógiai, pszichológiai, módszertani műveltség és szilárd meggyőződés jellemezze
- ismerje a gyerekek gondolat- és érzelemvilágát; tisztelje és szeresse a reá bízott gyermekeket, érezzen irántuk felelősséget;
- kiegyensúlyozott érzelmi élet fontos alapja a nevelőmunkában, legyen spontán, pozitív tulajdonságokat meglátó, empátikus, irányító, szervező képességgel bíró
- legyen humoros, kreatív, alkalmazkodóképessége segítse a nevelési feladatok helyes megoldásában

Dajkakép

A nevelőmunkát segítő dajka személyisége:

-
- munkájával az óvodapedagógus partnere és támogatója, aki képes azonosulni a nevelési elveinkkel, céljainkkal, módszereinkkel;
 - gyermekszerető viselkedésével, személyes példájával, kommunikációs- és beszédmintájával pozitívan hat a gyermekekre;
 - aki átérzi munkájának fontosságát, partner a gyermeknevelésben;
 - feladatait lelkiismeretesen, körültekintően látja el;
 - a gyermekek érdekében tiszta, higiénikus, biztonságos környezetet biztosít;
 - az óvodapedagógus irányítása mellett a napirend és a heti rend alapján tevékenyen vesz részt a csoport életében, a gyermekek gondozásában, étkeztetésében, a különféle tevékenységekben, valamint a gyermekprogramokon, kirándulásokon; • példamutató magatartásával hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez;
 - rendelkezik a dajkai munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciákkal.

Személyi feltételek:

A nevelést végző pedagógusok képzettsége a törvényi előírásoknak megfelel. A nem pedagógus dolgozók száma az ellátandó feladatokhoz igazodik, plusz egy dajkai álláshely betöltését a fenntartó biztosítja.

Az óvodapedagógusi álláshelyek számát a pedagógusi kötelező óraszám, a csoportszám, a mindenkori gyermeklétszám, az óvodai csoport nyitvatartási ideje határozza meg.

Az óvodapedagógusi kompetenciák közül kiemelkedik a saját szakmai fejlődés irányítása, az élethosszig tartó tanulás folyamatában.

Az óvodai nevelőmunka hatékonyságának alapvető feltétele a folyamatos önképzés, továbbképzés, tanulás. A pedagógiai, módszertani kulturáltság gazdagítása elengedhetetlenül fontos az intézményi célok megvalósításához.

A pedagógiai munkában segítők a dajkák, akik minden tevékenységünkben aktívan részt vesznek. Az óvodai nevelés hatékonysága nélkülük elképzelhetetlen.

Óvodánk legfőbb erénye a kicsi mivolta. A családi légkört szeretnénk programjainkkal is erősíteni, pedagógiai programunk ezt a törekvésünket tükrözi.

*„Minden pedagógia hamis,
amely nem elsősorban arra a személyiségre támaszkodik,
akit nevel, annak szükségleteire, legfőbb énjére.”*

/C. Freinet/

A TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI

A gyermeki személyiséget úgy definiáljuk, mint egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés-érés – sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A kisgyermek ahhoz, hogy boldoguljon, meg kell tanulnia beszélni, a környezet adta keretek között tevékenykedni, az eszközeit használni, a társakkal együttműködni. Ehhez el kell lesnie, meg kell tanulnia az élet adta szerepeket, magatartásmintákat, meg kell ismernie az őt körülvevő természeti, tárgyi, társadalmi környezetet. Ez egy komplex életfeladat. Ennek egy részét a családok teljesítik, eltérő kulturális színvonalon. Az óvoda ebben a folyamatban nem csak kiegészítő szerepet játszik, nem csupán „megengedi”, hogy a gyermek fejlődjön, hanem elősegíti azt, tudatosan tervezett, szervezett, nevelési helyzetek megteremtésével.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli. A pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni a gyermekeket.

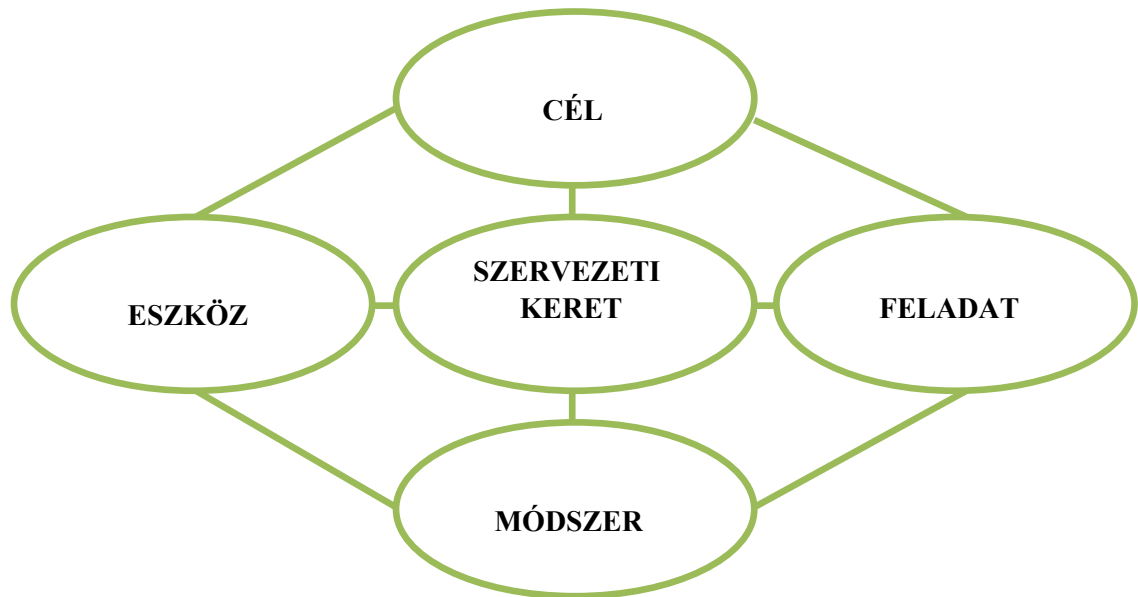
CÉLUNK: Sokoldalú képességfejlesztéssel, a gyermeki személyiség fejlődésének biztosításával, életfeladatokra orientálás.

A szélesen értelmezett életfeladatokra orientálás. Az óvoda feladata nem a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés, hanem felkészítés a tevékeny életre, valóságos feladatok, sokszínű tevékenységek által.

FELADATAINK:

- ✓ Az óvodás korú gyermek testi, lelki szükségleteinek kielégítése. Biztonságérzet megteremtése.
- ✓ Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele.
- ✓ A gyermekek egyéni eltéréseinek, különbözőségeinek felismerése, megértése, differenciált, preventív fejlesztése.
- ✓ A gyermekek fejlődésének nyomon követése, eredmények elemzése.
- ✓ Inkluzív – befogadó –, integráló nevelés biztosítása a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, a különleges bánásmódot igénylő, valamint a migráns gyermekek esetében. Esélyegyenlőség megteremtése.
- ✓ Tehetséggondozás.
- ✓ Az egész napi óvodai élet – a gyermekek szükségleteihez igazított - megszervezése.
- ✓ A gyermek fejlődését szolgáló változatos tevékenységformák szervezése.
- ✓ Mivel a játék az óvodás korú gyermek legfejlesztőbb tevékenysége, a játék és játékoság, mint legfőbb módszer és eszköz szem előtt tartása.
- ✓ Önkéntesség biztosítása. A természetes tevékenységvágy, kíváncsiság fokozása.
- ✓ A környezettudatos, környezetre figyelő magatartás megalapozása; a természeti, társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- ✓ Kommunikációs, kooperáló képességek fejlesztése, mert ezek részben az önmegvalósítás és társadalmi érintkezés eszközei a gyermek számára.
- ✓ Tartalmas elfoglaltságokkal olyan szintre juttatni a gyermeket, hogy készségeik, képességeik révén az iskolai elvárásoknak megfeleljenek, az iskolai közösségbe probléma nélkül beilleszkedhessenek.
- ✓ Tevékenykedtetés során az erkölcsi, szociális, esztétikai és intellektuális érzelmek fejlesztése.

-
- ✓ Egyenrangúságon és együttműködésen alapuló kommunikáció kialakítása a szülőkkel.
Családok bevonása az óvodai programokba.

ALAPELVEINK:

- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése.
Empatikus, toleráns nevelői attitűd minden gyermek számára.
- Egységes pedagógiai szemlélet, összehangolt szakmai munka kialakítása a célok megvalósítása érdekében.
- Az óvodapedagógus modellszerepe kulcsfontosságú. Elsődleges munkaeszköze a személyisége.

PROGRAMUNK FEJLESZTÉSI RENDSZERE

PROGRAMUNK CÉLJA

**GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP
IRÁNYELVEINK, INTEGRÁLT NEVELÉSI LEHETISÉGGONDOZÁS**

A NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

**KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁS
MEGALAPOZÁSA**

ÉRZELMI NEVELÉS ÉS SZICIALIZÁCIÓ

**AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS
ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA**

**AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI
FORMÁI ÉSAZ ÓVODAPEDAGÓGUS
FELADATA**

JÁTÉK

**TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ
TANULÁS**

**A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY
MEGISMERÉSE**

VERSELÉS, MESÉLÉS

**ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉKOK,
GYERMEKTÁNC**

**RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI
MUNKA**

MOZGÁS

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

TERVEZÉS, SZAKMAI DOKUMENTUMOK, MÉRÉSLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

**INTEGRÁLT NEVELÉS
MEGKÜLÖNBÖZTETETT BÁNÁSMÓD**

**A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYE
ÓVODÁSKOR VÉGÉRE**

„A legtöbb, amit gyermekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Semmiben sem nyilvánul meg olyan világosan az ember jelleme, mint a játékban.

/ Lev Tolsztoj /

Játék

A játék a kisgyermek pszichikus szükséglete, kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék a gyermek mindennapjait átszövő tevékenység, általa szinte észrevétlenül tanul.

A játék komplex tevékenységforrás, kipróbálhatja, feldolgozhatja, gyakorolhatja az életben előforduló élményeket, szituációkat. Megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, kiélheti szorongásait, megnyugodhat és újraélheti kellemes élményeit.

Játék közben ismeretei gyarapodnak, ismerkedik szokásokkal, szabályokkal, formálódik kreativitása, kommunikációs készsége, fejlődik gondolkodása.

A gyermekek játékában különböző játékfajtákat figyelhetünk meg:

- A gyakorló játék az a játékfajta, amelyben a gyermek az ismétlésekkel képességeit gyakorolja, megtapasztalja, megismeri a különböző tárgyak tulajdonságait, a mozgás élményét, a dallam, beszéd ritmusát.
- A szimbolikus – szerepjáték az óvodás gyermek legjellemzőbb játéka. Lényege az utánzás, a környező világot játékkörülmények között újraalkotja.
- Konstruktív játék az egész óvodáskort végig kíséri. Megjelenhet egyszerűbb építő játékként és tudatosan tervezett konstrukcióként. Ezek lehetnek egyéni és közösen létrehozott alkotások. A játék motivációs ereje az „én csináltam” öröme.
- Barkácsolás szintén alkotó tevékenység, melyben az anyagok, eszközök, technikák megismerése és az alkotás öröme együttesen jelentkezik.
- Szabályjáték legfontosabb eleme a szabály, melynek betartása minden játékban résztvevőre kötelező. Szabályt a gyermek is felállíthat. A játék izgalma, a győzelem lehetősége motiváló tényező, de a veszteni tudás képességét is formálja.
- Bábjáték, dramatizálás során az ismert irodalmi élmények / mese, vers, film / újraalkotása történik.

Célunk: A játék örömforrás legyen a gyermekek számára, amelyben szabadon, spontán tevékenykedhetnek.

Feladatunk:

- A különböző játékfajták feltételeinek optimális megteremtése./ Hely, idő, eszköz, hangulat./
 - Hely: Óvodánkban a játék színtere a csoportszoba, tornaszoba, udvar. Csoportszobánkat, udvarunkat úgy rendezzük be, hogy minden korcsoport nyugodtan játszhasson és minél több szabad területhez juthasson.
 - Idő: A szabad játék túlsúlyának érvényesülését jelenti.
 - Eszközök: A játékeszközöket a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével biztosítjuk. A készen kapható játékszerek mellett, különböző tárgyakat, anyagokat, természetben előforduló dolgokat, terményeket is rendelkezésre bocsájtok, mely tárgya lehet manipulációnak, szerepjátéknak, építő játéknak.
 - Hangulat: Nyugodt, kiegyensúlyozott, derűs, motiváló légkör biztosítása. Fontos, hogy a gyermekek érezzék a felnőttek biztonságot nyújtó, érdeklődő, védő szeretetét, őszinte érdeklődését, figyelmét.
- Sokszínű élmény biztosítása a játékhoz. Ötletek, lehetőségek, helyzetek megteremtése.
- Megfelelő szokásrendszer és viselkedéskultúra kialakítása.
- Játékeszközök helyes használatára tanítás.
- Társas kapcsolatok alakulásának figyelemmel kísérése, baráti kapcsolatok erősítése, perem helyzetre szorult gyermekek beillesztése a csoportba a játék által.
- Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, indirekt reakciókkal támogató, ösztönző játszótársaként.

A fejlődés várható szintje:

Képesek több napon keresztül, ugyanabban a játéktémában együttesen játszani.

Szerepjáték, konstruáló játék túlsúlyban jelentkezik.

Elfogadják a társak ötleteit, alkalmazkodnak a játékszituációhoz.

Képesek létrehozni a megtervezett építményeket.

Élvezik a szabályjátékokat, betartják feltételeit, nyerni és veszteni is tudnak.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével / Eötvös József Könyvkiadó 1996.
- o Andó – Tóth Beáta ; Eszes Hajnalka: Ekete-pekete; Gyermekjátékok minden évszakra /Libri Könyvkiadó 2012.
- o Jungbert Magda – Kerekes Ella: Mit játszunk az óvodában/ Politikai Könyvkiadó Bukarest, 1976.
- o Göbel Orsolya: A fantázia tengerén – Varázsjátékok / L' harmattan Kiadó 2010.

„A mozgás sok mindenre orvosság, de nincs olyan gyógyszer, amely a mozgást helyettesítené.”

/görög mondás/

Mozgás

A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme az egészséges életmódra, egészséges életvitelre nevelés, mely elképzelhetetlen a testi fejlesztés nélkül.

A mozgás a gyermekek számára örömforrás. Amit a gyermekek örömmel végeznek, annak fejlesztő hatása fokozottan érvényesül. A tanulási nehézségekkel, viselkedés zavarral küzdő gyermekek motoros fejlődése elmarad életkoruk átlagától, ezért az idejében megkezdett szenzomotoros integrációs felzárkóztatás nagyon fontos, hiszen a kiesett, megkésett funkciók kompenzálására saját erőforrásaikból lesznek képesek megfelelő nevelői irányítással.

Célunk:

- **A mozgás iránti szeretet felkeltése.**
- **A 3-7 éves gyermekek testi képességeinek, mozgáskészségének, pszichomotoros képességeinek formálása, harmonikus mozgáskultúrájuk megalapozása.**

Feladatunk:

- Egész nap biztosítani a szabad mozgás lehetőségét, teremben, udvaron egyaránt.
- Derűs, felszabadult légkör biztosítása.
- A természet erői – napfény, víz, levegő – kedvező hatásának kihasználása a mozgás megszervezésekor.
- Az optimális eredmény eléréséhez szükséges megfelelő hely és tárgyi feltétel biztosítása.
- A mozgáshoz szükséges eszközök használatában segítség a gyermekeknek.
- Felhívjuk a gyermekek figyelmét a lehetséges baleseti veszélyekre.

- Sokoldalú mozgástapasztalat megszerzésének biztosítása az alapvető mozgásformák játékos gyakoroltatása által.
- Mozgásfejlesztő programok elemeivel /AYRES; „Vitamintorna”; Kovács - módszer / differenciált, egyéni fejlesztés megvalósítása.
- Komplex testmozgások során értelmi képességek fejlesztése.
- Tisztálkodási lehetőség biztosítása a mozgásos tevékenységek után.

Szervezeti keretek:

- **Kötetlen, szabadidős mozgásos tevékenységek**
- **Kötetlen tervszerű, rendszeres foglalkozások / mindennapos testnevelés /**
- **Kötött, tervszerű testnevelés foglalkozások**

A mozgásfejlesztés elemei, területei:

1. Általános, sokoldalú képzéssel a testi fejlődés elősegítése:

- Szervek, szervrendszerek funkciójának fejlesztése, javítása (légzésfunkció, vizuális észlelés, auditív észlelés, kinezetikus érzékelés).
- Izomzat arányos fejlesztése (láb, törzs, végtagok).
- Fejlődési rendellenességből, ill. egyoldalú mozgásból fakadó testi elváltozások javítása (tartás javító torna, lábtorna).

-

2. Motoros képességek fejlesztése:

- A test általános erejének növelése.
- Állóképesség növelése futó - és versenyjátékokkal.
- Egyensúlyérzék növelése, téri tájékozódás fejlesztése természetes támaszgyakorlatok, járás, futás, ugrások és különböző sporteszközök (rollerezés, kerékpározás, gördeszkázás) segítségével, sporttevékenységek (futball, kézilabda, kosárlabda, tollaslabda, ping-pong) alkalmával.
- Nagymozgások fejlesztése (járás, csúszás, kúszás, mászás, ugrások, szökdelések, függeszkedések) megváltozott téri viszonyok között.
- Szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése változatos eszközök, tervszerű mozgások mozgássorok által.

3. Testséma, énkép fejlesztés:

- Önmaga beazonosításának képessége (tükör előtt különböző mozgások végzése).

- Testrészek ismerete, megnevezésük, funkciójuk, kézi szerekekkel gyakorlatvégzés.
- Pozitív énkép kialakítás.
- Önkontroll alakítás.
- 3. Mozgásműveltség alakítása: szép, harmonikus, összerendezett mozgás kialakítása.
- 4. Versenyigény felkeltése, versenyszellem formálása, társas kapcsolatok, együttműködési készség fejlesztése a rendszeres sporttevékenységek, szórakoztató versenyjátékok alkalmával.

A fejlődés várható eredménye:

A gyermekek iskolába lépéskor testileg, pszichésen, szociálisan érettek.

Mozgásuk összerendezett, harmonikus, szabálytudatuk kialakult.

Szeretik és igénylik a mozgást.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o Dr. Kovács György: *Gimnasztikai gyakorlatok az óvodában / Módszertani kiadványok – bookline.hu/ enisolvasok*
- o Gaál Sándorné: *Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában / magánkiadás 2010.*
- o Kőrösi Adrienn: *megmozgató – Mozgásfejlesztő játékok / Neteducatio Bp. 2013.*
- o Göbel Orsolya: *Mozgás a képzelet szárnyán / L'Harmattan Kiadó 2005.*

„Mondd el és elfelejtem. Mutasd meg és megjegyzem.

Engedd, hogy csináljam és megértem.”

/ King-Fu-Ce /

Tanulás

Óvodás korban a játék és tanulás összekapcsolódik. Az óvodai tanulás azonban szélesebb értelmű annál, hogy csak a játékkal való összefüggésén keresztül értelmezzük. A közös elem, hogy a gyermeket a kíváncsiság, az óvodapedagógushoz fűződő érzelmi kapcsolat, a tevékenység-helyzet, tárgyak, eszközök motiválják. A gyermeket, tevékenységi vágy ösztönzi cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, az az tanul.

Mivel a gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. A közvetlen környezet folyamatos megismerése, a sokoldalú tapasztalatszerzés központi kérdése a tanulási folyamatnak. A gyermekhez, a világból megismerhető, csak komplex foglalkozások rendszerén keresztül jut el, válik számára befogadható ismeretté. Azok a tapasztalatok, ismeretek, amelyeket óvodás korban

megszereznék, hatással lesznek az iskolai tanuláshoz való viszonyukra; fontos, hogy később örömmel tanuljon a gyermek.

Célunk:

Az óvodás gyermek kompetenciáinak, a tanulás motívumainak fejlesztése. Harmonikus személyiségfejlesztés.

Feladatunk:

- A tanulást támogató környezet megteremtése.
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése.
- Komplexitásra törekvés a tanulási tartalmak megtervezésénél, megszervezésénél.
- Holisztikus szemléletmód átadása projekt módszer alkalmazásával.
- Sikerélmények biztosítása, hogy a gyermeki aktivitást, motiváltságot fenntartva kompetencia érzése kialakuljon, értelmi képességei (észlelés, érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlődjön.
- A tevékenységek szabad légkörének biztosítása, hogy minél teljesebben megismerhessük a gyermekek érzelmeit, gondolkodásukat, nyelvi fejlettségüket.
- Változatos módszerek alkalmazása a gyermekek életkori sajátosságainak, testi-lelki állapotuknak, meglévő ismereteiknek, érdeklődésüknek, kíváncsiságuknak megfelelően.
- Személyre szabott, reális, pozitív értékeléssel segíteni személyiségének fejlődését.
- A tanulási szokások, folyamatok olyan kialakítása, hogy egy tekintet, gesztus, kérdés segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében.
- Akarati tulajdonságok fejlesztése: feladattudat, feladattartás, probléma megoldás.
- A tanulás is, mint óvodai nevelő-fejlesztő tevékenység, differenciálható. Biztosítjuk, hogy minden gyermek önmagához képest fejlődjön.
- Egyéni „Fejlődési naplóban” rögzítjük a gyermek mozgás, testséma, percepció, nyelvi, értelmi, szociális fejlettségének szintjét a megfigyelt időpontban.
- Mivel a fejlődés nem egyenletes, egyéni fejlesztési terv készítése.
- Tehetség gondozás: változatos, újszerű megoldásokra ösztönzés.

-
- Különböző szervezeti formák alkalmazása a gyermekcsoport igénye (fejlettsége, összetétele, létszáma), a tevékenység tartalma alapján: kötetlen, kötött, differenciáló egyéni, csoportos, mikrocsoportos.

Óvodában a tanulás különböző formái:

- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Utánzásos, minta- és modellkövetés
- Cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Irányított megfigyelés, tapasztalat szerzés, felfedezés
- Gyakorlati problémamegoldás

A fejlődés várható eredménye:

A gyermek belső érése, a családi, az óvodai nevelés együttesen eredményezik, hogy értelmi, akarati, szociális képességei, kompetenciái az iskolai tanulásra alkalmassá teszik.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o Bakonyi Anna – Karczewicz Ágnes: Óvodapedagógusok nagykönyve / Neteducatio Kft. 2016.
- o Komplex prevenció óvodai program – Kudarc nélkül az iskolában /Trefort Kiadó 2009.

*” A legtöbb gyerek hallja, amit mondunk,
néhányik gyerek megteszi, amit kérünk,
de minden gyerek azt csinálja, amit mi csinálunk.”*

/ Theisen /

Munka jellegű tevékenységek

Óvodában a munka jellegű tevékenységek a játékból bontakoznak ki, s gyakran számára nem is választható szét. A munkatevékenységben az erőfeszítés és az eredmény közvetlen érzékelhető, átélhető a gyermekek számára. Ez a visszajelzés megerősíti, ösztönzi, motiválja.

A munkatevékenység fejlesztő hatását nem vonhatjuk kétségbe. Az óvodában nem a „szakismeretek” gyakorlása, hanem a gyermek értékteremtő és együttműködési képességeinek fejlesztése történik.

A játékhoz hasonlóan, az önmagukért és a közösségért végzett munka során kell, hogy kihasználjuk az adódó alkalmat tapasztalataik, ismereteik bővítésére.

Úgy gondoljuk, hogy minden olyan munkát elvégezhetnek a gyermekek, amihez kedvük van, és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek elvégezni.

Óvodában munkajellegű tevékenységnek tekintjük:

- Önkiszolgálás: A gyermekek magukkal kapcsolatban minden teendőt – fejlettségi szintjüknek megfelelően-, önállóan próbálnak elvégezni. / Öltözködés, étkezés, testápolás./
- Közösség érdekében végzett munkajellegű tevékenységek: Környezetük rendjének megóvása; környezet alakító, környezet szépítő munkák. Ezek lehetnek alkalmiszzerűek és rendszeresen ismétlődő tevékenységek /Pl. játékeszközök tisztítása, kiskerti munka, ill. játékelrakás, kisállat etetése/
- Alkalmi megbízatások teljesítése: A gyermekek önálló vállalása alapján pl. információ közvetítése; segítség a kisebbeknek.
- Aktualitásokhoz kapcsolódó munkajellegű tevékenységek: Ünnepekre, jeles napokra készülődés jegyében pl. sütemény készítés, ajándék készítés, szőlőpréselés stb.

Célunk:

A munkajellegű tevékenységek megszerettetésével a gyermeki személyiség gazdagítása, s olyan képességek, tulajdonságok kialakítása, melyek a közösségi kapcsolatok, munkához szükséges attitűdök fejlődését eredményezik.

Feladatunk:

- Az óvodai dolgozók személyes példaadása.
- A munkavégzésre adódó lehetőségek kihasználása.
- A munkavégzés feltételeinek biztosítása.
- A gyermekek megismertetése a munkavégzés eszközeivel, balesetmentes használatukkal.
- A pedagógus módszertani kulturáltságnak fokozása a motiváció, ösztönzés érdekében.

- Sikerélmény biztosítása: éljen a dicséret motiváló hatásával, értékelése legyen reális, konkrét, fejlesztő. Figyelem felhívása a gyermek által elvégzett munka értékére.
- A gyermeki megismerő funkciók aktivizálása: érzékelés, észlelés, gondolkodás.
- A gyermekek társas kapcsolatrendszerének alakítása.
- Akarati tulajdonságok fejlesztése: segítségadás, kitartás, céltudatosság, udvariasság, kötelességtudat, feladattudat, felelősségtudat.

A fejlődés várható eredménye:

A gyermekek azonosulni tudnak a munkafeladat céljával. A munkát örömmel, könnyedén végzik. Munkájuk eredménye örömmel, büszkeséggel tölti el őket. Igényessé válnak környezetük rendjére, tisztaságára, esztétikájára. Észreveszik és megbecsülik társaik, a felnőttek munkáját.

„ A gyermeknevelésben nem beszélni kell.

Mondhatsz, amit akarsz, úgysem a szavaiddal – az életeddel – mutatsz példát.”

/ Nyíró András /

A FEJLESZTÉS, NEVELÉS TARTALMI ELEMEI

Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program

Az egészséges életmódra nevelés terén az óvodai nevelés feladata az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése.

Az egészség a teljes testi, lelki, szellemi, szociális jólét állapota.

Az egészség a szervezet olyan harmonikus működése, mely biztosítja az egyén számára a zavartalan, kiegyensúlyozott alkalmazkodást a természeti, tárgyi, társadalmi környezethez.

Óvodai nevelésünk szerves része az egészségfejlesztésre és egészség károsodás megelőzésére irányuló tevékenység.

Célunk: A szülők és gyermekek szemléletének formálása, hogy egészségük megtartását, fokozását, visszaszerzését alapvető szükségletnek tekintsék.

A gyermekek egészséges, edzett, testileg, lelkileg, szellemileg harmonikus személyiségekké váljanak.

A családdal együttműködve a környezettudatos szemléletmód és magatartás megalapozása.

Az egészségfejlesztés területei:

❖ *Testi egészségre nevelés:*

- *Személyi és környezeti higiénia fejlesztése*
- *Egészséges táplálkozás biztosítása*
- *Baleset megelőzési magatartás, elsősegélynyújtás*
- *Mindennapos testnevelés*

❖ *Lelki egészségvédelem*

- *Egészségre káros szokások, szenvedélybetegségek megelőzése*

❖ *Szociális egészség*

- *Bántalmazás, erőszak megelőzése*

- ***Személyi és környezeti higiénia fejlesztése***, a sikeres életvezetéshez szükséges kompetenciák (tudás, készség, képesség, attitűd) megszerzését segíti. Az önálló és igényes testápoláshoz (mosdás; száj- , köröm- , és haj ápolás; WC használat) öltözködéshez, egészséges ruházkodáshoz szükséges teendők türelmes formálása. A környezetvédelemhez kapcsolódó szokások alakítása: folyékony szappan használata, csapok elzárása, szelektív hulladék kezelés, villamos energiával való takarékoság, közvetlen környezet tisztán tartása. A csoportnaplóban kerül részletesen rögzítésre.
- ***Egészséges táplálkozás*** megkedveltetése érdekében az étkezés körülményeit nyugodttá, kellemessé, kulturálttá kell tenni. Az óvodai étkezés otthoni kompenzálásának érdekében (és viszont), tájékoztatjuk a szülőket az óvodában elfogyasztott ételekről. A szülők segítségével „vitaminnapokat”, tea délelőttöket tartunk, hogy a zöldség- és gyümölcsfélék, gyógyteák kóstolgtatásával, közös sütemény készítéssel, megkedveltessük az élettanilag fontos élelmiszereket, gyógynövényeket, vitaminokat, a gyermekekkel. Kiemelt figyelmet fordítunk a megfelelő folyadék fogyasztásra, különös tekintettel a vízre. A csoportnaplóban kerül rögzítésre.
- ***Baleset megelőzési magatartás:*** Balesetmentességre nevelés során ismertetjük a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő tartalommal a baleset veszélyes helyek, eszközök óvatos használatát, a veszélyhelyzet felismerését, a baleset során elvégzendő teendőket / Ovi-Zsaru Program; szerepjátékok; könyvek; dramatikus, szituációs játékok; társasjátékok; beszélgetések/. A gyerekekkel év elején,

tevékenységek előtt szükség szerint ismertetjük az óvó-védő szabályokat. Az ismertetés ténye a csoportnaplóban kerül rögzítésre.

- **Mindennapos testnevelés.** A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése mindennapi feladatunk. Ezért napirendünkbe beiktatunk 15-20 perces mozgást, kötetlen szervezeti keretben. Ennek központjában a mozgásos játékok állnak, de a testtartás javító tornát és lábtornát is beiktatunk. Szabadban, amikor nincs erre mód nyitott ablaknál végezzük ezt a tevékenységet. Az óvodaudvar számtalan mozgásos tevékenység, játék szervezésére ad lehetőséget. Szervezett keretek között szolgáltatásként játékos edzésre, sportági előkészítésre, úszás tanításra adunk lehetőséget.
- **Egészségre káros szokások és szenvedélybetegségek megelőzése** érdekében a „dohányfüst mentes intézmény” kialakítására törekszünk, ezzel példát adva a szülőknek és gyermekeknek egyaránt. A lelki egészségvédelmet mentálhigiénés szemlélettel, a pozitív én-kép kialakítására helyezzük. A teljesítmény reális értékelése, megerősítés, dicséret, biztatás, segítség adás, a példamutatás, példaadás a kívánatos személyiség jegyek kialakítását szolgálják. Nagyon fontos hogy a gyermekeket megszabadítsuk a stressztől, helyet adva a lelki békének. Pihenéshez nyugodt környezetet, hangulatot teremtünk zenehallgatással, énekszóval, mesével, „alvókával”, így megalapozva a zavartalan pihenést.
- **Bántalmazás, erőszak megelőzése.** A nevelői felelősségünk nagy, mert a szegénység, szeretethiány, szociális kirekesztettség, bántalmazás, elhanyagoltság mély és tartós sebeket ütnek a gyermek lelkén. Óvodánkban integrált nevelés folyik, ezért csoportos, megkülönböztetés nélküli az egészségnevelés is. Amennyiben a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, szakemberek segítségét kérjük (pszichológus, pszicho pedagógus, gyermekjóléti szolgálat segítő munkatársai), intézkedést kezdeményezünk. A gyermekek számára nem csak a fizikailag elszenvedett erőszak, de az erőszak látványa is romboló hatású, ezért felvilágosító, a védekezés helyes módját ismertető szülői megbeszéléseket tartunk. Intézményünkben a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat az óvoda igazgatója által kijelölt személy látja el.

Feladatunk:

- Egészség támogató környezet megteremtése: optimális tárgyi feltételek, derűs, nyugodt légkör biztosítása; veszélyes helyzetek minimalizálása, ezek megismertetése a gyermekekkel.
- Az életkornak megfelelő egészséges óvodai életrend, életritmus kialakítása: *hetirend, napirend*.
- Minden spontán adódó lehetőség kihasználása az egészségmegőrzés szokásainak alakítására.
- Óvoda egészségügyi szolgálattal együttműködve prevenció, korrekció és mentálhigiénés nevelési feladatok ellátása.
- Olyan alkalmak, programok szervezése, amely az egészség nevelést szolgálják (gyermekeknek, szülőknek egyaránt). Érdeklődés felkeltése direkt és indirekt módon, az egészség megőrzését, a szervezet edzését célzó tevékenységek iránt.
- A mozgásfejlesztést, játékot, tevékenységeket lehetőség szerint a szabadba szervezzük az időjárás változásaihoz igazítva, a víz – napfény - levegő edző hatását kihasználva.
- Fokozottan figyelni kell a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.
- Lehetőség szerint befolyásolni az óvodai és otthoni táplálkozást.
- A gyermek komfortérzetének kialakítása: gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése.
- Bensőséges gyermek-felnőtt kapcsolat kialakítása.
- Egyéni fejlődési tempó figyelembe vétele, kellő idő és segítség nyújtása.
- A környezettudatos magatartáshoz, a környezet védelméhez, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása.

Óvodánk heti rendje kialakításának szempontjai:

- Környezettudatos módszer alkalmazása az élmények, ismeretek közvetítésére, gyűjtésére feldolgozására.
- Komplexitásra törekvés, a külső világ tevékeny megismerésének kiemelésével. tapasztalat szerzés természetes környezetben.
- Elegendő idő biztosítása a gyermeki ötletek, javaslatok meghallgatására, megvalósítására, a kötetlen, kötött tevékenységek lebonyolítására, az „újra játszásra, újra átélésre”.
- Mindennapos testnevelés, udvari, torna termi játékos mozgás biztosítása.

Óvodánk napirendje kialakításának szempontjai:

- Az óvoda nyitva tartása; a csoport nyitva tartása.
- Az óvodás korú gyermek életkori sajátosságai.
- Az óvodás korú gyermek biológiai és társas szükségletei.
- A gyermekek mozgásigényének figyelembevétele.
- A szabadban tartózkodás lehetőségei.
- Az évszakokhoz való alkalmazkodás.
- Folyamatosság és rugalmasság.
- A gyermeki tevékenységek közti arányosság kialakítása.
- Rendszeresség; megfelelő napi ritmus kialakítása.
- /Csoportnaplóban részletezve. /

A fejlődés várható eredménye:

Óvodás kor végére az egészségfejlesztés alapjait gyakorlatban ismerik, alkalmazzák. Fontosnak tartják egészségük megóvását.

Szeretnek mozogni, nagymozgásaik összerendezettek, jó állóképességgel rendelkeznek, terhelhetőek, kitartóak mind fizikailag, mint pszichésen, mentálisan, így alkalmassá válnak az iskolai élet megkezdéséhez.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- Falus András: *Sokszínű egészségtudatosság / SprinMed Kiadó 2015.*

„Egy kedves szó. Egy köszönés. Egy simogatás. Egy mosoly.

Ilyen kevés dolog elég ahhoz, hogy boldogabbá tegyünk azokat, akik körülöttünk élnek.”

/ Bruno Ferrero /

Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés

Közösségi nevelés, szocializáció, erkölcsi nevelés

A társadalom élete a társas és közösségi kapcsolatok keretén belül zajlik. A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, olyanok, akik egyéni akaratukat, ambíciójukat, vágyaikat

képesek a közösség keretein belül is megvalósítani. A cél az, hogy adott lehetőségek között a legtöbbet legyünk képesek egyéniségünkől kihozni, ezzel gazdagítva a közösséget.

Fontos feladat az óvodában, hogy tudatosan törekedjünk a közösségben zajló folyamatok, társas kapcsolatok, közös tevékenységek kibontakoztatására. Az egyén és a közösség nevelése szerves egységben valósul meg. A közösségi élet kapcsolatrendszerében alakulnak a gyermek közösségi érzései, beállítódása, szokásai, erkölcsi tulajdonságai. Megtanul érintkezni és kooperálni, alkalmazkodni, döntéseket hozni, megtanulja a társas együttélés szabályait, érzelmeinek kifejezését.

Érzelmeik nevelése

Az érzelmeiket úgy tekintjük, mint az óvodai nevelést, ismeretszerzést befolyásoló szubjektív tényezőket. Az érzelmeiknek kiemelkedő szerepük van a társas kapcsolatok alakulásában, a tevékenységekre motiválásban, az érdeklődés fenntartásában, a gyermeket körülvevő világ megismerésében, az ismeretek rögzítésében. Jelentősen befolyásolják a teljesítő képességet.

A gyermeki tevékenységek során az aktív és kellemes élmények átélését helyezzük előtérbe, hiszen ezek fokozzák a természetes kíváncsiságot, tevékenységvágyat. Tevékenykedtetés közben intellektuális, erkölcsi, esztétikai érzelmek alakítása, a gyermeki személyiségbe való beépítése meghatározó feladat. Ebben a nevelők személyes példája meghatározó.

Hagyományápolás, ünnepek

Óvodánk hagyományai, ünnepei közös élmény- és örömforrást jelentenek, melyek mély érzelmi ráhatással formálják a hazaszeretetet, az összetartozás érzését. A gyermekek élete ezáltal gazdagabbá, színesebbé válik. A készülődés, várakozás, beteljesülés folyamatát úgy kell megszervezni, hogy a közben végzett tevékenység fokozatosan megteljen érzellemmel. /Ünnepeink, hagyományaink a Munkatervben és a csoportnaplóban rögzítve./

Célunk: Emocionális és szociális érettség az iskolai élet megkezdésére.

- ***Ismerkedjenek meg a társas kapcsolatok értékeivel, normáival.***
- ***Egészséges énképük, önértékelésük megalapozása.***

Feladatunk:

- Otthonos életkörülmények, barátságos, derűs légkör kialakítása.
- A gyermekek igényeihez igazodó feltételrendszer megteremtése.
- A gyermekek biztonságérzetének megteremtése.
- Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele.
- Életkorhoz, tevékenységekhez igazodó szokásrendszer kialakítása, melynek minden elemét értik a gyermekek.
- Az egyes gyermekek csoportbéli státuszának felderítése.
- Közös élményekre épülő tevékenységek szervezése.
- Hagyományok kialakítása, ápolása.
- Óvodapedagógus modellszerepének erősítése.
- Az óvodában dolgozó felnőttek szerető, elfogadó attitűdjének erősítése.
- Esélyegyenlőség megteremtése.
- A megfelelő viselkedés állandó igénylése megfogalmazással és nyomon követéssel.
- Pozitív megerősítés: dicséret, jutalmazás, simogatás.
- Családok felé nyitott óvoda létrehozása, közös programok, ünnepek segítségével.
- „Énközléses” konfliktus kezelésre, konfliktusok megoldására nevelés.
- Negatív érzelmi megnyilvánulások kellő empátiával, tapintattal való kezelése, hogy az egyes gyermekeknél megszüntethető, a többiekénél megelőzhető legyen.
- Nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érdekében, speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel való együttműködés.
- Különbözőség elfogadására nevelés.
- A komplex foglalkozások rendszerében az együvé tartozás érzésének erősítése.
- Felnőtt és gyermek között nem a feltétel nélküli szófogadás, hanem a demokratikus partnerviszony kialakítása.

A fejlődés várható eredménye:

Igényükké válik a helyes viselkedés, egymást figyelmeztetik arra.

Ragaszkodnak óvodájukhoz, gyermektársaikhoz, az őket körül vevő felnőttekhez.

Érdeklődnek társaik iránt, segítik egymást,

Konfliktus helyzetben készek az egyezésre, az érzelmi azonosulásra.

Szívesen tevékenykednek a közösség érdekében, elfogadják társaik véleményét, tudják elfogadtatni saját véleményüket.

Bíznak önmagukban és társaikban.

Figyelnek a felnőttekre és önmaguk udvarias megnyilvánulásaira.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- Kériné Borda Edit – Varga Elekné: *hagyományok és népi játékok az óvodában* / Bába Kiadó, Szeged, 2008.
- Göbel Orsolya: *Varázsjátékok – sorozat*/ L'Harattan Kiadó 2005-2008.

„Az anyanyelv olyan, mint egy hangszer: aki játszani akar rajta, annak minden áldott nap gyakorolni kell.”

/ Lénárd Sándor /

Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. *Egyrészt a gyermeki tevékenységrendszer része, és eszköze a nevelésnek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.*

Másrészt a gondolkodás és a beszéd egymással szoros kapcsolatban áll. Ha az anyanyelvi nevelést fontosnak tartjuk és *a gyermeket nyelvi fejlesztésben részesítjük, nem csak tisztábban fog beszélni, de gondolkodása is fejlődik.*

Ezért a két feladat megoldása szerves egységben valósul meg. Nem különálló képességeket fejlesztünk, hanem az egész értelmi szférát, a teljes gyermeki személyiséget.

Célunk:

- **Az anyanyelvünk megismertetése; megbecsülésére, szeretetére nevelés.**
- **A gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása.**
- **A gyermeki gondolkodás bonyolult képességrendszerének fejlesztése.**

Feladatunk:

- Szóbeli közlést kiváltó derűs, nyugodt, inspiráló légkör megteremtése.

- A magyar nyelv szépségeinek, kifejező erejének felfedeztetése, nyelvi fordulatainak megismertetése.
- Fejlesztő hatású, változatos tevékenységek tudatos tervezése.
- Több érzékszervre ható tapasztalatszerzés biztosítása.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, élethelyzetekben történő gyakorlása.
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, figyelem, képzelet) és a kreativitás fejlesztése.
- Lehetőséget teremteni minden gyermeknek, hogy bátran nyilatkozzanak, mondják el élményeiket, gondolataikat.
- A nyelvhasználat kommunikatív szerepének gyakorlása közben a szociális tulajdonságok alakítása.
- Gyermeki kérdések inspirálása.
- Lehetőségek megteremtése a megismerési képességek fejlesztésére, mint a megfigyelés, a kódolás képessége, a kísérletezés, elemzés, és érvelés.
- Az alapvető nyelvi technikák elsajátítása: helyes, tiszta hangképzés, megfelelő beszédtempó, összefüggő beszéd, optimális hangerő, megfelelő hangsúly és hanglejtés.
- Beszédhibák korrigálása nyelvi játékokkal, illetve szakember – logopédus – bevonásával.

A fejlődés várható eredménye:

A gyermekek az óvodáskor végére az életkoruknak megfelelő ismeretek, jártasságok, készségek birtokában lesznek.

Az értelmi képességeik fejlődésének eredményeként az élet változó helyzeteiben jelentkező feladatokat sikeresen megoldják.

Beszédükre jellemző, hogy személyiségüknek, az aktuális helyzetnek, érzelmeiknek megfelelően természetes, gesztusokkal, mimikával színesítik.

Társas kapcsolataikban életkoruknak megfelelő viselkedéskultúrával rendelkeznek.

Alkalmassá válnak az iskolai oktatás keretei között a továbbfejlődésre.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o *Dankó Ervinné: Nyelvi kommunikációs nevelés az óvodában / Flaccus Kiadó 2016.*
- o *Gönczö Ferencné: beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés – segédanyag /Tóth Könyvkereskedés 2002.*

-
- Pólya Miklósné: *Anyanyelvi játékok gyűjteménye/ Pest megyei Pedagógiai Intézet; Bp. 1990.*
 - Gulyás Gabriella: *Kincsestár / Csicsergő Kiadó 2016.*

„Ha igazán szereted a természetet, mindenhol megtalálod a szépséget.”

/ Van Gogh /

Külső világ tevékeny megismerése /matematikai tartalom

Környezeti nevelés

Történelme során az ember eltávolodott a természettől. Az általa végrehajtott anyag- és energia átalakítás során olyan szennyező anyagokat termel, amelyek veszélyeztetik saját egészségét, az élő, és élettele, valamint az épített környezetet is. Környezeti alapprobléma továbbá az emberiség lélekszámának nagymértékű növekedése, a növekvő emberi igényeket kielégítő termelés és fogyasztás.

A környezeti problémák komplexek, napjainkban már globális szinten jelentkeznek, különböző módon veszélyeztetve a Földünk egyes részeit.

Globális problémák:

- Az élelmiszerellátás és a szegénység
- Az erdők pusztulása, a biológiai sokféleség csökkenése
- A felszíni vizek és a talajvíz állapotának romlása
- Savas esők és az országhatárokon átterjedő levegőszennyezés
- Ózonréteg pusztulása
- Az éghajlat változása
- Az időjárás szélsőségesse válása, globális felmelegedés
- A Föld, emberek által élhető területeinek, csökkenése

A szemléletváltás eszköze a környezeti nevelés. / 1972. Stokholm; 1975. Belgrád; 1977. Tbiliszi; 1987. Moszkva; /

A környezeti nevelésünk alapját a fenntarthatóság elvei adják. / Rió de Janeiro „Földcsúcs” /

„ A fenntartható fejlődés olyan gondolkodásmód kialakítását igényli a környezeti nevelés minden szereplőjétől- a társadalom minden tagjától -, amely képes a világ kihívásait rendszerben szemlélni, azokra választ adni úgy, hogy nem szül újabb ellentéteket az ember és a

természet között. A fenntartható fejlődés legfontosabb üzenete tehát, hogy a gazdaság, társadalom és környezet kérdései egyetlen rendszert alkotnak, s hogy a globális válságok nem oldhatók meg sem egyik, sem másik kérdéskör túlhangsúlyozása mellett.

A fenntartható fejlődés új fogalom. Ebben a fenntartható és a fejlődés szavak nem külön-külön, hanem csak együtt értelmezhetők, s a fogalom nem jelent mást, mint olyan fejlődést, amely mindig elegendő forrást hagy a jövő nemzedékek életfeltételeinek kielégítésére.”

/Környezeti Nevelési Stratégia /

Célunk:

Környezettudatos, környezetre figyelő magatartás megalapozása.

A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.

Kulturált élet- és viselkedésformák megalapozása, előkészítés a változó életfeltételekhez való alkalmazkodásra.

A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatása, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

Alapvető matematikai összefüggések felfedeztetése, matematikai tapasztalatszerzés, melynek során a gyermek a világot objektíven ismerheti meg.

Feladatunk:

- A gyermekek érdeklődésének felkeltése a természeti, társadalmi jelenségek, az emberi alkotások iránt.
- Természettel, természetvédelemmel kapcsolatos ismeretek átadása.
- Élményszerű, sokoldalú tapasztalatok és ismeretek nyújtása.
- A gyermekek megismerő, felfedező vágyának ébrentartása.
- Holisztikus természetkép formálása: minden összefügg mindennel; környezetünk részei, formálói, szenvedői és felelősei vagyunk.
- Saját környezetükkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Feltételek biztosítása / idő, hely, eszköz /élősarok, konyhakert, virágoskert, kisállat gondozásához.

-
- Mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés: szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, víztakarékosság, újrahasznosítás.
 - Zöld jeles napokhoz kapcsolódó élménynyújtás a gyermekek részére:
 - o A takarítás világnapja (szeptember harmadik hétvégéje)
 - o Az állatok világnapja (október 04.)
 - o A víz világnapja (március 22.)
 - o A Föld napja (április 22.)
 - o Madarak és fák napja (május 10.)
 - o Környezetvédelmi világnap (június 05.)
 - o A Duna napja
 - Tanulmányi, élményszerző séták, kirándulások szervezése.
 - Néphagyományok, népi jeles napok - mint az emberi kultúra múltjának- megismertetése, hiszen csak a „múlt”- ra építhetjük a jövőt.
 - Szemléletformálás szülő-pedagógus klub foglalkozásain.
 - Az óvodapedagógusok, óvodai dolgozók példamutató magatartása.
 - Tapasztalatok és ismeretek nyújtása a környező világ mennyiségi, alakai, nagyság-és térbeli viszonyairól, azok kapcsolatairól.
 - Közvetlen tapasztalatok és cselekvések során ok-okozati összefüggések felfedeztetése, problémamegoldó gondolkodás aktivizálása.
 - A megszerzett ismeretek lineáris bővítése és koncentrikus elmélyítése.
 - A gyermek pozitív én-képének alakítása.
 - Szükséges tapasztalatok megismertetése a gyakorlati életben; a tevékeny élet megkedveltetése.
 - A matematikai nevelés tartalmát úgy kialakítani, hogy szoros kapcsolatban legyen az életre neveléssel.
 - Szükséges tapasztalatok megismertetése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása.

A fejlődés várható eredménye:

Olyan értelmi, érzelmi alapokkal rendelkeznek, melyek segítik környezetének megértését a változások folyamatában, holisztikus szemléletmódjának kialakulását.

Környezete értékeit észreveszi, megóvja, sőt életkorának megfelelően, alakításában is közreműködik.

Személyiségének fontos eleme lesz a kíváncsiság, felfedezővágy, tetterekészség. Önálló véleményt alkot, állításait tapasztalatai alapján képes lesz megindokolni.

Önértékelése, viselkedése, szokásai olyan szintet érnek el, hogy alkalmazkodni tud társaihoz, a felnőttekhez, a változó körülményekhez.

Biztonsággal el tud igazodni az őt körülvevő világban.

Képessé válik matematikai ismeretei gyakorlati alkalmazására.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o Kuti István: *Körlánc* / AQUA Kiadó 1994.
- o Zöld Óvoda – *Módszertani segédanyag* / Oktatás kutató és Fejlesztő Intézet 2014.
- o Lukács Józsefné – Ferencz Éva: *Megjött a tél; Itt van az ősz; Mosolyog a napsugár* / Flaccus Kiadó 2010.
- o Páll Viktória: *Óvodai ZÖLDSégek gyűjteménye* / Neteducatio Bp. 2015.
- o Zsámboki Károlyné: *Óvodások matematikája* / Zsámboki és Társa Bt. 2001.
- o Perlai Rezsóné: *A matematikai nevelés módszertana / nemzedékek tudása Tankönyvkiadó 2007.*
- o Büchler Júlia: *Ötlettár* / Flaccus Kiadó 2011.

„Ha nem ismered a fákat, eltévedsz az erdőben; de ha nem ismered a meséket, eltévedsz az életben.”

/ Szibériai közmondás /

Mesélés, verselés

A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás az óvodás gyermek mentális szükséglete. A gyerekek gondolatvilágába a mesék tökéletesen beleillenek, archaikus-animisztikus világuk, duális és polarizált világképük, metaforikus gondolatvezetésük a gyermekek számára teljesen természetes.

A mesemondás, a mesehallgatás fontos kapcsolatépítő, jótékonyan hat az interakciókra, a közösségi életre, az érzelmi intelligencia fejlődésére.

Célunk:

Az irodalom iránt érdeklődő, érzelemgazdag gyermekek nevelése.

Formálni erkölcsi érzelmeiket, fejleszteni értelmi képességeiket, kibontakoztatni világképüket.

Maradandó élmények nyújtása az irodalom eszközeivel, melyek segítségével a környezetükben lévő társadalmi, természeti esztétikumot felfoghatják, megérthetik, minősíthetik.

Feladatunk:

- A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése.
- Olyan nyugodt légkör megteremtése, mely a mesélő és mesehallgató számára is feszültségoldó.
- Óvodai dolgozók példamutató, szép, tiszta beszédének, nyelvi kulturáltságának biztosítása.
- Értékes irodalmi alkotások közvetítése, melyek tartalmi, esztétikai szempontból is értékesek, s képesek az érzelmi intelligencia fejlesztésére.
- Népi, klasszikus és kortárs irodalmi művekből válogatás.
- Művészi élményszerzés: színház, bábszínház látogatás.
- Könyvtári tagság, könyvkölcsönzés.
- A csoportszobában mesesarok kialakítása.
- Szókincs és kifejezésmód bővítésére alkalmas dramatizálás, bábozás, az önkéntesség biztosításával.
- A mesélés, verselés kötetlen szervezeti formában való megvalósítása.
- A gyermekek önálló mese és versmondásra biztatása.
- A gyermek saját mese és versalkotására ösztönzés.

A fejlődés várható eredménye:

Szívesen, bátran verselnek, önállóan is próbálnak mesélni.

A magyar nyelv szabályainak megfelelően beszélnek.

A koruknak megfelelő nyelvi érintkezési formákat biztonsággal használják, önállóan alkalmazzák.

Bátran használják kibővült szókincsüket.

Óvodáskor végére képessé válnak az átélt élmények sokoldalú, fantáziadús újraalkotására.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o Pálfi Judit: *Mesés kalandok Szivárványországban; Bábjátékok kincsestára / Neteducatio Bp. 2014.*
- o Bajzáth Mária: *Mesefoglalkozások gyűjteménye / Kollibri Gyermekkönyvkiadó Kft. 2015.*
- o Szondy Zsuzsanna: *Csodakert / DOM Kiadó Bt. 2015.*
- o Zilahi Józsefné: *Mese-vers az óvodában / Eötvös József Kiadó Bp. 1998.*
- o Lovas Mihályné – Tarr Ágnes: *Varázstükör – dramatikus játékok / bookline.hu/enisolasok*

„ A zene akkor jó, ha nem csak hallod, hanem érzed is!”

/ Kőszegi Marika /

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Minden gyermeknek kortól és képességeitől függetlenül joga van a zenéhez.

A zene kiinduló pontja a ritmus és a dallam. Az aktivizálódás a beszédritmussal kezdődik, majd a ritmus önállósul és követi a dallam megjelenése. A zenei megtapasztalás tehát már korán megkezdődik.

Az óvodai ének-zene nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is felhasználható hagyomány.

Kodály Zoltán alkotta módszer folyamatosan megújulva tartotta és tartja a kapcsolatot a néphagyományörzés és a zenei nevelés között. Tanítványa és szellemi örököse Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés a tevékenységközpontú óvodai nevelésen belül kiválóan megvalósítható.

Célunk:

Zenét kedvelő és zenét művelő emberek nevelése.

A magyar zenei anyanyelv megalapozása mondókák, dalok, énekes játékok, ölbéli játékok, népi gyermekdalok, kortárs művészeti alkotások alkalmazásával.

Feladatunk:

- Nyugodt, derűs légkör biztosítása a gyermekek zenei alkotókedvének kibontakoztatásához.

- Sokat énekelni a gyermekcsoportban, kihasználni az adódó alkalmakat a komplexitás jegyében.
- Megteremteni a közös éneklés, mondókázás, zenélés, táncolás alkalmait.
- Gyermek megismertetése zenei alapfogalmakkal. Zenei hallásuk, ritmusérzékük fejlesztése.
- Zenei előadások szervezése.
- Az alkalmazkodás és kapcsolatteremtés képességének fejlesztése, érzelmviláguk színesítése a közös éneklés, mozgás, játék során.
- Más népek dalaiból, zenéjéből ízelítő nyújtása.
- Zenehallgatáshoz a nemzeti, etnikai kisebbség dal és zenei anyagából is válogatni.
- Mondókákat és dalos játékokat a magyar gyermekjáték-hagyomány anyagából tanítani.
- A gyermekek megtanítása egyszerű hangszerek nevére, használatára.
- Lehetőség adása a gyermekeknek, hogy saját zenei ötleteiket megvalósíthassák. Zenei alkotókedv fejlesztése.
- Környezet hangjaira – természeti, tárgyi -, felhívni a gyermekek figyelmét.
- Tánc és dalos játék közben a gyermekek esztétikus mozgásformájának kialakítására törekvés.
- Egyszerű táncmozdulatok és térformák elsajátítása a mozgás élményével.

A fejlődés várható eredménye:

A gyermekek örömmel, nagy érzelmi gazdagsággal énekelnek, körjátékoznak.

Az együttes éneklés, zenélés, mondókázás, tánc a közösséghez való tartozás érzését erősíti.

Kifejlődik a rend, harmónia, ritmus felismerésének képessége.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o *Forrai Katalin: Ének az óvodában / Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Zrt. 2017.*
- o *Dr. Balázs Géza – Mihalkovics Csaba: Tág a világ – Zene játékosan 5-7 éveseknek / CORVINA Kiadó 2008.*
- o *Kériné Borda Edit – Varga Elekné. Hagyományok és népi játékok az óvodában / Bába Kiadó ; Szeged 2008.*
- o *Hajdú Gyula: Magyar népi játékok gyűjteménye / Sport Kiadó 1971.*
- o *Stark Gabriella: Óvodai tevékenységek módszertana / Ábel Kiadó 2011.*

„...alkalmat és ösztönzést adni a gyermeknek arra,
hogy minél többször belefeledkezhessek a tárgyi világ egy-egy részletébe.

Hogy ezáltal megtanuljon látni.”

/ Bernáth Aurél /

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A környező világ látványa és sokoldalú megismerése kelti fel a gyermekekben az érdeklődést és az alkotókedvet.

Ábrázoló, formaalakító tevékenységeik játéknak minősülnek.

A vizuális nevelés sokszínű, összetett terület: a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, építés, barkácsolás, hajtogatás, képalakítás, fontos elemei a gyermeki személyiség fejlesztésének, a vizuális és esztétikai nevelésnek.

Programunkban a vizuális és esztétikai nevelést egységben kezeljük a természeti és tárgyi környezet megismerésével.

Vizuális nevelésünk célja:

A kisgyermek esztétikai szemléletének megalapozása, környezetesztétikai érzékenységének és aktivitásának kibontakoztatása.

Környezetüket, ábrázolási technikákat megismerve, közlés és önkifejezési vágyuk megjelenjen, mert nem a produktum a lényeg, hanem maga az örömteli tevékenység, mely minden képességcsoport fejlődésének alapja.

Feladatunk:

- Biztosítani a megfelelő, inspiráló körülményeket / teret, eszközöket, időt /az ábrázoló tevékenységhez.
- Szabadon hozzáférhető és sokféle anyag és eszköz folytonos megléte.
- A gyermek tevékenységvágyának kielégítése.
- Komplex esztétikai és vizuális nevelés a kisgyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve.
- Népművészeti tárgyak, műalkotások, művészeti produktumok bemutatása, motívumok adaptálása.
- Változatos ábrázolási technikák megismertetése.

- Hagyni a gyermeket, hogy a saját elképzelése szerint újra alkothassa élményeit.
- A környező világ élményszerű megismertetése, az érzékszervek bekapcsolása a megtapasztalásba.
- Az esztétikai nevelés különböző területeinek integrálása (zene, mozgás, irodalom, ábrázolás).
- Kreatív pedagógus szemlélet, személyes példaadás, ötletadás.

A fejlődés várható eredménye:

Örömtelivé válik a kisgyermek számára az alkotás, újraalkotás. Az alkotás jelzést ad a gyermek ismereteiről, érzelmeiről, kreativitásáról, általános fejlettségéről.

Fejlesztési tartalomhoz ajánlott módszertani segédanyag:

- o *Dr. Balázsné Szűcs Judit: A gyermekközpontú vizuális nevelés / Alap Pedagógiai Központ 2005.*
- o *Kondács Mihályné Podmaniczky Mária: Vizuális nevelés az óvodában / Calibra Kiadó 1993.*
- o *Szabóné Nemes Magdolna: Barkácsolási technikák-Kreativitás játékos fejlesztése az óvodában /Flaccus Kiadó 2016.*

„A család is olyan valami az életben, ami becses. Olaj az élet lámpásában.”

/ Gárdonyi Géza /

GYERMEKVÉDELEM, ESÉLYEGYENLŐSÉG

A gyermek speciális védelmet élvez a társadalomban. A gyermekvédelem a gyermek, családban történő nevelésének elősegítésére irányul, így a családvédelem fontos társadalmi feladat.

Az óvodának fontos gyermekvédelmi feladata, hogy a hatáskörébe tartozó gyermekek problémáit felismerje, kezelje. Ha ezt pedagógiai eszközökkel nem tudja megvalósítani, akkor a gyermekvédelemben érintett társszervezetekkel, az ott dolgozó szakemberekkel együtt tegye meg.

A szociális háló működtetése érdekében, a gyermekvédelmi feladatok koordinálása a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, aki együttműködik a gyermekek érdekében a csoport óvodapedagógusaival, szülőkkel és a társszervezetek képviselőivel. / Védőnő, gyermekorvos, gyámhatóság, gyermek- és családgondozó. /

Az esélyegyenlőség biztosítása és gyermekvédelem sokrétű feladat. Fontos megismerni a gyermek családját, a családban folyó nevelés sajátosságait, tiszteletben tartva világnézetüket, vallásszabadságukat. Viszont ugyanilyen fontos megismertetni a szülőkkel az óvodában folyó nevelői munkát. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője. Az óvoda a nevelés során tiszteletben tartja a gyermekek méltóságát, egyediségét. A gyermek érdekében kezdeményező és elfogadó szerepe van, természetesen az egyenrangú kapcsolat elve alapján, mert a szülőknek is kötelessége, hogy tiszteletben tartsa az óvoda igazgatójának, pedagógusainak, alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait.

Gyermekvédelmi feladatok:

- **Egészséges, balesetmentes óvodai környezet biztosítása.**
- **Egészségügyi vizsgálatok, szűrések rendszeres biztosítása.**
- **Egészséges életmód feltételeinek biztosítása.**
- **A gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése. Védni kell esetenként a gyermeket, még a szülővel szemben is.**
- **A gyermekeket megillető jogok érvényesülésének biztosítása.**
- **Szükség esetén óvó-védő intézkedések kezdeményezése.**
- **Esélyegyenlőség biztosítása: migráns, kisebbséghez tartozó, szociálisan hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek érdekeinek érvényesítése.**
- **Szülők tájékoztatása a szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről.**
- **Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek – SNI, BTM; tehetséges gyermek-, részére megfelelő pedagógiai és fejlesztőpedagógiai ellátás biztosítása./ Habilitáció, rehabilitáció; tehetséggondozás./**
- **Egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítése.**
- **Mentálhigiénés óvodai rendszer kialakítása.**

„A gyermek fejlődésére nézve legkisebb korától fogva döntő fontosságú, hogy érezze, nemcsak hogy szeretik, hanem olyanak szeretik, amilyen.”

/ Hermann Alice /

Az óvodában nem szervezhető olyan foglalkozás, illetve nem folytatható olyan tevékenység, amely a gyermekek számára népszerűsíti

- a pornográf, a szexualitást öncélúan ábrázoló tartalmakat,
- a homoszexualitást,
- a gyermek születési nemének megváltoztatására irányuló beavatkozásokat,
- a transzszexualitást,

- a társadalmi nemek elméletét (Alaptörvény XVI. cikk (1) bek.)

Az óvoda saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézmény-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen, valamint az óvodával kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szervén kívül más személy vagy szervezet a gyermekek részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi étellel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos programokat (a továbbiakban: felvilágosító program) csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette [Nkt. 9/A. §(1) bek.].

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek óvodai nevelése, integráció, inklúzió

A Kisapostagi Mosolykert Óvoda- Alapító okirata szerint- integrált nevelést biztosít, ellátja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését is.

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- ❖ **Sajátos nevelési igényű gyermek**
- ❖ **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek**

Sajátos nevelési igényű gyermek: aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos; több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos; autizmus spektrum zavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, magatartási, figyelem zavarral) küzd.

Integráció: A sajátos nevelési igényű gyermekek *bekapcsolása* az óvodai életbe, az egészségesen fejlődő gyermekek, a gyermekcsoport számára is kedvező nevelési lehetőségeket nyújt. Az együttes nevelés szociálisan érzékeny, elfogadóvá teszi a gyermekeket, a segítségre szoruló emberekkel való együttműködés új formáit elsajátíthatják. Egészségpedagógiailag különösen fontos, hogy az egészség, mint fogalom, a gyermekek számára tartalommal telik meg, és felértékelődik. Az együttnevelés hatására a sérült gyermekeknél is fejlődik az alkalmazkodó, kapcsolatteremtő képesség, az akaraterő, önállóságra törekvés, érzelmi életük gazdagodik.

Az inklúzió: az integráció magasabb szintje, *befogadást* jelent, amikor az együttes fejlesztésen túl a gyermek már teljes jogú, aktív tagja, szereplője a csoportnak.

Az óvodai felvételre való alkalmasságot a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat állapítja meg, figyelembe véve a fogyatékoság mértékét.

A habilitációs, rehabilitációs egyéni, vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia.

A „Sajátos Nevelési igényű Gyermek Óvodai nevelésének Irányelve”-i szerint egyéni fejlesztési tervek alapján valósul meg a gyermekek szükségleteinek kielégítése. A fejlesztő foglalkozások dokumentációját hivatalos formanyomtatványon a gyógypedagógusok vezetik.

Óvodánk az inkluzív pedagógiai gyakorlat keretei között társadalmi, szociális, kulturális tényezőkből és sajátos nevelési igényből adódó integrációs gyakorlatot valósít meg.

Célunk:

- a halmozottan hátrányos helyzet következményeinek csökkentése prevenciós feladatok ellátásával, gyermekvédelemmel, egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással,
- a halmozottan hátrányos helyzet gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése integrált nevelési rendszerben, személyiség fejlesztés, felzárkóztatás, tehetséggondozás,
- az iskolába való átmenet megkönnyítése, az iskolai életmódhoz szükséges fejlettség elérése a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél,
- a hátrányok csökkentése a leszakadás megelőzése.

Feladatunk:

- A szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítani az ellátást.
- Tájékozódni a gyermek pszichés és egészségi állapota, esetleges rehabilitációs műtétei felől.
- Megismerni a gyermek képességeit, meglévő ismereteit.
- Megismerni a családi háttérét. Folyamatos, személyes kapcsolattartás a szülőkkel.
- Differenciálás és egyéni bánásmód biztosítása.
- Széles szakmai összefogás működtetése.
- Az SNI gyermek befogadtatásának előkészítése, a szülői és gyermekközösség tájékoztatása.
- A gyermekközösség aktív tagjává nevelni.

-
- Biztosítani a gyermek - saját keretei között-, személyisége kibontakozását: kompenzációs, sikerorientált nevelés.
 - Képzés, önképzés, továbbképzés lehetőségeinek kihasználása a tudatosabb pedagógiai munka érdekében.

A szociokulturális hátrány leküzdésében

- A gyermek és a szülő méltóságának tiszteletben tartása.
- A családtagok elfogadása, és feléjük szakmai alázattal való közeledés.
- A beilleszkedés fokozott előkészítése.
- Figyelmes, tiszteletteljes, szakmailag kifogástalan színvonalú segítség.
- A gyermek érdekeinek szem előtt tartása.
- A szülői gondok jelzésének figyelembevétele.
- A pedagógiai tapintat elemeinek érvényesítése a gyakorlatban.
- Megértéssel, empátikus magatartással partnerkapcsolat kialakítására törekvés a szülővel.
- A kisgyermek megnyerése az együttműködés érdekében.
- Személyes kapcsolatban, a gyermekhez igazított feladattal a kitartás növelése.
- A kisgyermek leválási nehézségének megértéssel történő elfogadása.
- Az ingerkörnyezet egyes gyermekhez történő igazítása, hatásának nyomon követése, szükség esetén további alakítása.
- A gyermek számára legmegfelelőbb, legeredményesebb, egyéni és életkori sajátosságaihoz illeszkedő elfogadó, barátságos légkör kialakítása, gazdagítása.
- Gazdag, stimuláló ingerek alkalmazása az óvoda épületén belül (változatos színek, textúrák gyerekek által készített rajzok, élményképek).
- Változatos helyek biztosítása a kisgyerek számára, hogy ugyanazt a tapasztalatot, ismeretet többféle helyzetben, módon, formában, színben, helyen szerezhesse meg.
- Személyes helyek biztosítása, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy kizárólag a sajátjuknak érezhessék, és territoriális viselkedésüket gyakorolhassák.
- A gyermekek megismertetése a természet csodáival, a környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A teljes személyiség fejlődésének elősegítése az érzelmi bizonytalanság, elhanyagolt bánásmód esetében.
- Az óvoda alkalmazottaival együtt segítő-támogató körben áll a gyerekek körül.

- Életkortól függetlenül ölbeli játékok kezdeményezése a gyermekekkel.
- Amennyire csak lehetséges, a család és az óvoda által nyújtott minta közötti eltérés csökkentése.
- Amennyiben szükség van rá, javaslat megfogalmazása családterápiára, egyéni pszichoterápiára.
- A gyermekek érzelmi állapotainak követése, empátikus kapcsolatra, önvizsgálatra, személyre szabott útkeresésre ösztönzése. • Az elfogadás érzésének erősítése, a személyhez kötődő szeretetképesség kialakítása.
- Minden kisgyerek számára a legoptimálisabb fejlődést biztosító érzelmi légkör, stabil személyes kapcsolat megteremtése, amely az óvodai életükhöz szükséges.
- A teljesítőképességüket meg nem haladó elvárások támasztása a gyermekek felé.
- A tevékenységformák közül az egyes kisgyerek számára az optimális kiválasztása, ennek alapján teljesítményének értékelése, ezáltal kompetenciaélményének növelése.
- A kisgyerekek igényeinek megfelelő lelki törődés, biztatás, megerősítés nyújtása.
- A multikulturális nevelés megteremtése.

Az ingerszegény környezeti hátrányok leküzdésében

- A gyermek megismerése, annak megfigyelése, hogy a gyermek mely ingereket, milyen módon és milyen mértékben képes felfogni.
- Az ingerkörnyezet egyes gyermekhez történő igazítása, a gyermekre gyakorolt hatásának nyomon követése, szükség esetén az ingerkörnyezet további alakítása. • A gyermek számára legmegfelelőbb, legeredményesebb, egyéni és életkori sajátosságaihoz illeszkedő elfogadó, barátságos kulcsingerek kialakítása, gazdagítása.
- Gazdag, stimuláló ingerek alkalmazása az óvoda épületén belül (változatos színek, textúrák, gyerekek által készített rajzok, élményképek).
- Változatos helyek biztosítása a kisgyerek számára, hogy ugyanazt a tapasztalatot, ismeretet többféle helyzetben, módon, formában, színben, helyen szerezhesse meg.
- Személyes helyek biztosítása, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy kizárólag a sajátjuknak érezhessék, és territoriális viselkedésüket gyakorolhassák.
- A gyermekek megismertetése a természet csodáival, a környezettudatos viselkedés megalapozása.
- A teljes személyiség fejlődésének elősegítése.

Érzelmi bizonytalanság, elhanyagolt bánásmód esetében

- Az óvoda alkalmazottaival együtt segítő-támogató körben áll a gyerekek körül.
- Életkortól függetlenül ölbeli játékokat kezdeményezése a gyermekekkel.
- Amennyire csak lehetséges, a család és az óvoda által nyújtott minta közötti eltérés csökkentése.
- Amennyiben szükség van rá, javaslat megfogalmazása családterápiára, egyéni pszichoterápiára.
- A gyermekek érzelmi állapotainak követése, empatikus kapcsolatra, önvizsgálatra, személyre szabott útkeresésre ösztönzése.
- Az elfogadás érzésének erősítése, a kötődő szeretetképeség növelése.
- Minden kisgyerek számára a legoptimálisabb fejlődést biztosító érzelmi légkör, stabil személyes kapcsolat megteremtése, amely az óvodai életükhöz szükséges.
- A teljesítőkéességüket meg nem haladó elvárások támasztása a gyermekek felé.
- A tevékenységformák közül az egyes kisgyerek számára a legmegfelelőbb kiválasztása, ennek alapján teljesítményének értékelése, ezáltal a kompetenciaélmény növelése.
- A kisgyerekek igényeinek megfelelő lelki törődés, biztatás, megerősítés nyújtása minden gyermeknek.
- Minden óvodás gyermek fejlesztésének az alapja a gyermek személyiségállapotának megismerése.
- A szülői ház nevelési szokásainak, elvárásainak megismerése, és a vele való kapcsolat kiépítése, a nevelői hatások együttes hatásának kifejtése érdekében.
- Minden óvodás gyermeknek egyenlő esélyt kell kapnia képességeinek maximális szintű fejlesztéséhez.
- Az óvodapedagógusok a multikulturális társadalom értékközvetítőiként kell, hogy betöltsék nevelői hivatásukat, biztosítva az esélyegyenlőséget.
- Minden gyerek személyiségét tisztelet, szeretet, megbecsülés és elfogadás övezi, biztosítjuk az óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő funkciók érvényesülését.
- Az előítélet-mentes pedagógiai környezet kialakítása.

A migrációs nevelés feladatai

- A különböző gondolkodásmódok értéként való elfogadása. Nyitottság az inkluzivitás iránt.
- A bevándorló gyerekek integrálása nem járhat a saját nyelvük és kultúrájuk sérelmével.
- A nyelvelsajátítás vonatkozásában is érvényesíteni szükséges a differenciálást, az egyéni képességek fejlesztését.
- Az óvoda dolgozóinak természetes és nyitott viselkedésével érhető el a más ajkú gyermekekkel történő humán viselkedés-komplexum kialakulása.
- Értékként kezeljük a gyerekek állampolgársága, anyanyelve közötti különbségeket.
- A kultúra őrzését, átörökítését egyetemes emberi jognak tekintjük.
- Az óvodapedagógus a nevelési folyamat során, a tevékenységek megszervezésekor a csoportjába járó gyerekek származási helyéről olyan tudáselemeket (hagyomány, zene, szokások stb.) közvetítsen, amelyeket a magyar anyanyelvű gyerekek is megértenek, és kötni tudnak a már meglévő magyar vonatkozású ismereteikhez.
- Az egyenlőség pedagógiájának megvalósítása: minden gyermek érezze, hogy fontos számunkra kíváncsiak vagyunk az élményeire, a kérdéseire.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása (SNI)

Általános elvek

Az óvoda a szakemberek által integrálásra javasolt gyermekek nevelését tudja vállalni. Az óvodapedagógusok érzelmileg azonosulnak az integrációval, természetesnek tekintjük az SNI gyermekek jelenlétét az óvodában.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk, hogy ennek hatására fejlődjön az alkalmazkodó készségük, az akaraterejük, az önállóságra törekvésük, az érzelmi életük, az együttműködő képességük. A sajátos nevelési igény szerint úgy alakítjuk a környezetet, hogy a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte biztosítsa a nevelési célok megvalósítását.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletei szerint határozzuk meg. Az együttnevelést az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével, minden esetben egyéni fejlesztéssel oldjuk meg.

A gyermek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztése során figyelmet fordítunk arra, hogy:

- a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését elfogadó, eredményeket értékelő környezetben segítsük,
- a gyermek iránti elvárásainkat fogyatékoságának jellege, súlyossága szerint határozzuk meg,
- terhelhetőségét biológiai állapota, fogyatékosága, személyiségjegyei alapján állapítjuk meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készítünk. Az egyéni fejlesztési terv elkészítésekor a fogyatékoság típusához igazodó, szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta közreműködését vesszük igénybe. A fejlesztés a fogyatékoság típusának függvényében magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára az alábbi pedagógiai feltételeket biztosítjuk:

- sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák megválasztása és alkalmazása,
- speciális segédeszközök használata, ezek elfogadtatása, használatára, megóvására nevelés,
- a kompenzációs lehetőségek bővítése,
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményekre is képes,
- rugalmas szervezési keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósításához,
- intézményünk pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermekek befogadásáról, együttműködés a sérült gyermekek családjával.

Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit, különös gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányai leküzdéséhez. A fejlesztési stratégia kialakítása során a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó, szakképzettséggel rendelkező, az intézményes fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező

gyógypedagógus, terapeuta segítségét vesszük igénybe. Közreműködésük kiterjed az óvodapedagógusok felkészítésére, az óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére, folyamatos tanácsadásra. Az integráltan fejlesztett gyermekek számára biztosítjuk azokat a speciális eszközöket, melyre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak a gyermek beilleszkedését fejlődését, az együtt haladás lehetőségét tekintjük, melyek megvalósítását az alábbiakban fogalmazzuk meg:

- Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. (A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.)
- A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében résztvevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és

az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti,
- a gyermek fejlődésének elemzése alapján - szükség esetén - eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- A gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta - az együttműködés során segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd) eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,

együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,

- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés specifikus fejlesztésének elvei, feladatai

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan sérült mozgáskorlátozott) gyermek óvoda nevelése során kiemelt feladatunk a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása.

Az óvodában biztosítjuk a gyermek állapotának megfelelően - az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és étletteret (az ehhez szükséges eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét. A mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe építjük be. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladatunk.

A hallássérült gyermek

A hallássérült gyermekek nevelésével kapcsolatban feladatunk - a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve - a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe bevonjuk a hallássérült gyermekeket.

Feladatunk:

- Az hallássérült gyermekek fejlesztése során hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, a kommunikációs igény és tevékenység állandóerősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése, a beszédérthetőség

folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét. A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet mindenelemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikációfejlesztés rendszerébe.

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek

A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítjük az élmények, tapasztalatok és minták adásával. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodunk a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

A beszéd fogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermek

A nevelés során az anyanyelvi nevelés, a mozgás, a kommunikáció, illetve a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztésével, a speciális terápiák alkalmazásával (diszlexia-prevenció, grafomotoros fejlesztés stb.) segítjük a gyermeket az iskolába lépéshez szükséges fejlettség eléréséhez.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek

A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, hiperkinetikus (felfokozott mozgásérzékelés) vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy mindezek halmozódása áll.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. További feladatunk megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készültséget.

Az autista, autisztikus gyermek

Fejlesztésünk alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. Az autisztikus gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítására törekszünk, és speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens segítségét vesszük igénybe.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését az alábbi alapelvek figyelembe vételével végezzük:

- Minden gyermek fejleszhető.
- A fejlesztés során a gyermekek meglévő képességeiből kell kiindulni. • A részleges zavart szenvedett, és/vagy késve jelentkező képességek fejlesztése segítő, támogató szemléletet igényel.
- Az SNI gyermekek is különbözőek, egyediek, ezért sajátos nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek, mint bárki más.
- Az SNI gyermekek elsősorban gyerekek, és csak másodsorban SNI-ek, ezért részfunkcióik fejlesztésén túl az általános személyiségfejlesztésre nekik is szükségük van.
- A SNI gyermekeknek ugyanúgy joguk az érzések, a tapasztalatok átéléséhez.
- Szükségleteiket csak ők tudják érzékeltetni, értő figyelemmel kell feléjük fordulni.
- A SNI gyermekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért, a pedagógus a feltételek megteremtésében segíthet.
- Az SNI gyermeknek joga van sajátosságaihoz, az azokkal való teljes élethez, amely bizonyos speciális életmóddal jár együtt.
- Minden SNI gyermeknek joga van –életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő szinten – tisztában lenni saját állapotával, jogaival, lehetőségeivel.
- A gyermekek fejlesztése több irányból történik: lehet tevékenység-orientált, spontenitásból kiinduló, feladat-orientált.
- A gyermekek képességstruktúrája a különböző területeken, más-más szinten állhat, e szintek ismerete képezi az egyéni bánásmód, differenciálás, a feladat-orientált fejlesztés alapját.

-
- A feladatot és a személyes élményt egy szituációba integráló fejlesztés során az óvodapedagógus a személyiség minél több szféráját próbálja bevonni a fejlesztésbe.
 - Az általános elvek megtartása mellett az óvodapedagógus érvényesíti, hogy ahány SNI gyermek, annyi személyiség, és ahány személyiség, annyi személyes élmény, és integráló fejlesztés.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Óvodapedagógusaink felkészültek a tehetségek felismerésére, és gondozásukat segítik, az óvodai élet egészén belül. Ennek megvalósítására különösen alkalmasak vegyes életkorú csoportjaink és speciális végzettségekkel rendelkező kollégáink (néptánc, gyermekjóra, boldogságóra). A tehetség ígéretnek számára plusz foglalkozás és idő keretében biztosítják a tehetség megsegítését, gondozását. Fontos feladatunk a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése. A tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében.

Alapelvünk: a tehetséges óvodás elsősorban gyermek, éppen ezért feladatunk, hogy élmény dús környezetet teremtsünk óvodásainknak. Tehetségfejlesztés megalapozása, érzelmi alapok lerakása, lehetőségek megkínálása a feladatunk

Célunk:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit
- Segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit erős oldalának fejlesztése)
- A tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése (pszichomotoros és érzelmi – akarati éretlenség)
- Megfelelő szeretetteljes légkör biztosítása

Feladatunk:

- Változatos tevékenységek kínálatával ösztönözni, motiválni kreativitásukat
- Egyéni bánásmód keretében történő harmonikus célzott fejlesztés, képességfejlesztés

- Önmagára taláztatás segítése, hogy megbirkózzon a feladatok sokszínűségével
- Elkallódás elhárítása
- Segíteni őket a különböző helyzetekben
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- Szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében
- Segítségadás a szülőknek, a gyermeknek megfelelő iskola kiválasztásában

Óvodapedagógiai munkánk során a tehetségigéretes gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak, amivel szeretnek. A gyermekek fejlesztése saját: óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva differenciáltan, egyénre szabva történik.

Speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére biztosítandó, iskolakezdésre felkészítő foglalkozások meghatározása

„ Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség

megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.” (Nkt 45§ (2a))

A speciális pedagógiai ellátásra jogosult, a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére iskolakezdésre felkészítő foglalkozásokat biztosítunk, az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazzuk meg. A gyermekek számára érthető, és betartható

szokásokat, szabályokat és feladatokat tervezünk, melynek szerves része a lassabban fejlődő, gyermekekre való figyelés és feladatadás. Az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást, személyes példánkkal alakítjuk. határozzák meg. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni. A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja, a szakértői bizottság szakértői véleménye. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy

a nehézségekkel küzdő kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti. A gyermek iránti elvárást nehézség vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek nehézségének, pszichésfejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta, pszichológus, orvos együttműködése szükséges.

AZ INTÉZMÉNYÜNK KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda kapcsolatai

A 3-7 éves gyermek életét befolyásoló színterekkel, társintézményekkel az óvodapedagógus a gyermek fejlődésének érdekében folyamatos kapcsolatot tart.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, szükség esetén segítséget nyújt.

Ezeknek színterei:

- Család –az óvodapedagógus feltérképezi, (szükség esetén családsegítő tevékenységét folytat), és felajánlja együttműködését a családnak a gyermek nevelésében, és az ez által szerzett ismeretei birtokában alakítja a gyermek számára a leoptimalisabb óvodai nevelést.
- Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi,

illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

- Társadalmi (kisebbségi) szervezetekkel való kapcsolat

Belső kapcsolataink:

- Alkalmazotti közösség
- Pedagógus közösség
- Óvodánkba járó gyermekek közössége
- Óvodánkba járó gyermekek szüleinek közössége

Külső kapcsolataink:

- Fenntartó Kisapostag Község Önkormányzata
- Gazdálkodó szerve: Kisapostagi Közös Önkormányzati Hivatal
- Kisapostag Község Önkormányzata Képviselő-testületének Településfejlesztési, Oktatási és Kulturális Bizottsága
- Széchenyi Zsigmond Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Kisapostagi Nyolc Törpe Mini Bölcsőde
- Gyermekorvos, védőnő
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai szakszolgálatok
- Pedagógiai szolgáltató szervezetek
- Környező települések óvodái
- Civil szervezetek / Nőegylet; Polgárőrség /
- Szponzorok
- Támogatók

Óvodánk belső partneri kapcsolatainak szabályozása az SZMSZ-ben és a Házi rendben történik.

A kapcsolatrendszerünk egyik fontos eleme a **család-óvoda** kapcsolatának milyensége, minősége.

Az óvodai nevelésünket a családi nevelésre építjük, alapnak tekintjük. Ezért a kisgyermek harmonikus nevelése érdekében fontos a jó partnerkapcsolat, az egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítása, melynek alapja a kölcsönös bizalom, egymás tisztelete, kölcsönös alkalmazkodás, és a rendszeres információcsere. A gyermek nevelése elsősorban a család joga

és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. A nevelési folyamatok és az óvodapedagógus nyitottsága lehetővé teszi a szülőnek, hogy részben igényeinek megfelelően alakítsa ki kapcsolatát az óvodával, s legyen részese gyermeke nevelésének.

Alapvető, hogy az együttműködés keretei-formái, milyensége biztonságot adjon a szülőnek, gyermeknek, óvodapedagógusnak, és az óvodában dolgozóknak egyaránt. A pedagógus a szülővel való együttműködés érdekében a következő digitális eszközök nyújtotta lehetőségeket alkalmazza: óvodai honlap, email, digitális fénykép, zárt facebook csoport, PPT használata fórumok, előadások alkalmával.

Együttműködési elvek a kapcsolattartásban:

- A család sajátos értékrendjének elfogadása, érvényesülése a gyermek óvodai nevelésében, szoros együttműködés a család – óvoda kapcsolatban.
- Korrekt nevelési magatartás az értékközvetítésben.

Az együttműködés célja:

- a pedagógiai programunk értékrendjének elfogadása, konstruktív életvezetés megvalósítása sokszínű tevékenységekkel, amelyet a család és óvoda együtt teremt meg

Az együttműködés feladata:

- a gyermek nevelési körülményeinek, feltételeinek közös megtervezése
- egymás tiszteletén alapuló tevékeny együttműködés a gyermek nevelésében
- a *szülő kötelessége* tiszteletben tartani gyermeke, szülőtársai, és az óvoda dolgozóinak személyiségi jogait.

Az együttműködés tartalma, jellemzői - Beszoktatás

Az óvodapedagógus felkínálja a *beszoktatás* lehetőségét, amellyel a család bármely tagja (édesanya, édesapa, nagyszülő stb.) élhet. A beszoktatás időtartama a gyermek biztonságérzetének alakulásától függ, tehát gyermekenként változó. Kezdetben a beszoktató

személy segít a gondozási tevékenységekben, kapcsolatteremtésben, és együtt játszik vele. A befogadást, a csoporthoz szokott, fejlettebb gyermektársak is megkönnyítik. Később az óvodapedagógus, és feladattól függően a dajka fokozatosan a szülő helyébe lép, és segíti a gyermek beilleszkedését.

Családlátogatás

A szülő igénye szerint élhet azzal a lehetőséggel, hogy az óvodapedagógus otthonában látogassa meg a gyermeket. A családlátogatás erősíti a gyermek biztonságérzetét, megkönnyíti az óvodapedagógus részéről a befogadást, megismerést.

Fogadóóra

A fogadóóra alkalmat teremt a szülő és a pedagógus bizalmas párbeszédére, amelyben tájékoztatást kap a szülő gyermeke fejlődéséről. Alkalom nyílik az esetleges problémák megbeszélésére, a közös megoldások keresésére.

Szülői értekezlet

A szülői értekezlet az óvodapedagógus és a csoportba járó gyermekek szülei közötti közösségi kapcsolattartási forma. Tájékoztatás, párbeszéd mindenkit érdeklő, érintő témában, a szülők pedagógiai kultúrájának formálása.

Szülői beszélgető kör

A szülőket, gyermekeket, gyermeknevelést érintő kérdések csoportban való elemzése szakember segítségével.

Programok

Közös programok a szülők részvételével: kirándulásokon, kulturális programokon, ünnepen, ünnepélyeken, hagyományőrző rendezvényeken, barkácsdélutánok, sportrendezvények.

Nyílt napok

Nyílt napok a beiratkozást megelőző időszakban az óvoda iránt érdeklődő szülők és

gyermekeik részére, valamint a nevelési év során, a szülő igénye alapján a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

Együttműködés a tanulási témák feldolgozásában. (Pl. eszközgyűjtésben, tapasztalatszerzésben, és szervezési feladatokban, stb.)

Véleménynyilvánítás

Szülői elégedettségmérések alkalmával írásban is véleményt nyilváníthat a szülő az óvodáról a belső ellenőrzési rendszer keretében.

Az együttműködés várható eredménye:

- a szülő megismeri az óvoda élet és értékrendjét
- részt vesz olyan tevékenységekben, melyek színesebbé, gazdagabbá teszik a gyermekek óvodai életét
- bizalommal fordul az óvodapedagógushoz
- problémái megoldásában kikéri az óvodapedagógus véleményét, segítségét

A **Kárpát-medencei magyar nyelvű intézményei** között oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

A **külső partnerekkel való együttműködés** csak kölcsönös bizalom, alkalmazkodás, segítségnyújtás, tolerancia alapján valósulhat meg. A kapcsolattartás módjai lehetnek: közös programok, egymás rendezvényein való részvétel, tapasztalatszerések, fórumok, műhelymunkák, napi, rendszeres párbeszéd.

A **partnerközpontú működést**, a partnerek igény és elégedettség mérését, az eredmények felhasználásának módját a munkánk minőségének javítása érdekében valósítjuk meg, a minőségi célkitűzéseink szerint.

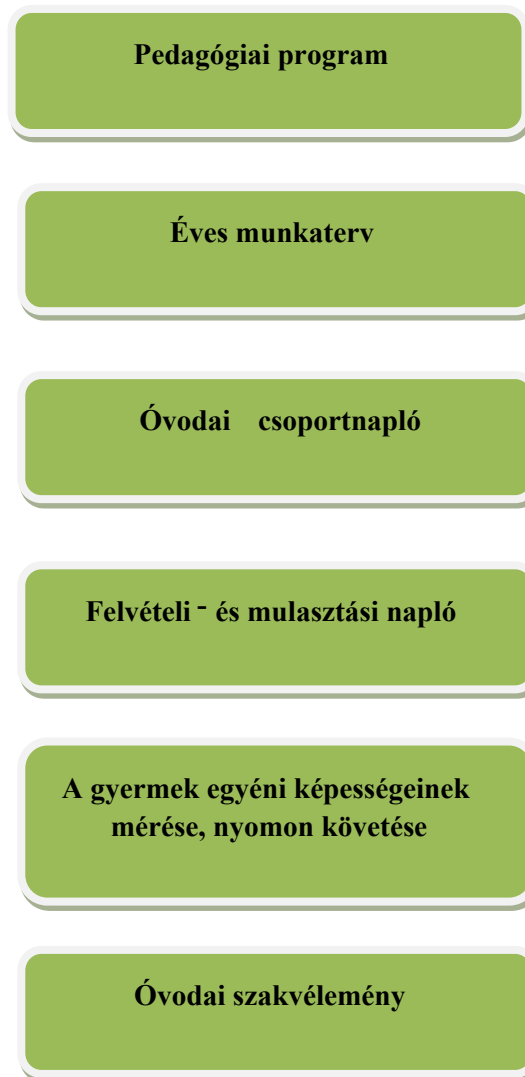
TERVEZÉS, SZAKMAI DOKUMENTUMOK, MÉRÉS, ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését, fejlesztését, fejlődésük nyomon követését, különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített feljegyzések tartalmazzák.

Célunk:

A pedagógiai programunk megvalósítása érdekében a tudatos tervezés érvényesüljön.

Intézményünk szakmai dokumentációs rendszerének felépítése:

Az óvodapedagógus tervezési folyamatának tartalmi kritériuma, feladatai:

- Tudatos, logikus, áttekinthető tervezés, elfogadott, közös értékrend mentén
- Nevelésközpontúság, célok pontos megfogalmazása (ONAP, PP)
- A dokumentumok pontos, naprakész szabályoknak megfelelő vezetése
- Pedagógiai módszertani alapelvek figyelembevétele, a nevelés, tanítás és a fejlesztés játékosan, játékon keresztül valósuljon meg
- Konkrét pedagógiai jellemzők, körülmények figyelembevétele
- Többoldalú tapasztalatszerzésre, differenciálásra törekvő tervezés
- Rugalmas, módosítható tervezés felmerülő igények szerint

Gyermekek egyéni képességeinek mérése, nyomon követése

Megfigyelést elősegítő mérőeszközök	Megfigyelés tartalma	Az óvodapedagógus feladatai
Óvodás gyermekek fejlődésének nyomon követése (füzet)	-fiziológiai jellemzők -Érzelmi, akarati képességek -Motoros képességek -testséma, énkép -Értelmi képességek -anyanyelvi képesség	<ul style="list-style-type: none"> • Megfigyeléseket végez, a személyiségfejlesztési folyamat során épít a gyermekek otthonról hozott szokásaira, terveit a cél meghatározásával készíti. • Folyamatosan rögzíti a gyermek fejlődésében bekövetkezett változásokat • Figyelemmel kíséri, a gyermek fejlődésének egyéni tempóját • A fejlesztést egyénre szabottan tervezi meg, minden esetben biztosítja az esélyegyenlőséget, tervet készít a lehetőségek legoptimálisabb kihasználására. • A mérés eredményeit felhasználva a csoportos óvodapedagógusok féléves szöveges értékelőt készítenek a gyermek aktuális fejlettségéről. • A szülők tájékoztatása évente két alkalommal és igény szerint történik, a gyermek aktuális állapotától függően • Tervei során figyelmet fordít a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra.
Fejlettségi szintmérő gondozás, érzelmi, értelmi nagycsoportos) (I.II. időszak)	-szociális képességek; társas kapcsolatok, játék, viselkedés, neveltségi szint szokás ismeret -érzelmek, motivációk, beállítódás, akarati megnyilvánulások -értelmi képességek, kognitív szféra (csak nagycsoportban)	<ul style="list-style-type: none"> • A gyermekek természetes környezetbe, szabad játék során megvalósuló tevékenységek során történő megfigyelése • A megfigyeltet a gyermekek fejlesztési tervében felhasználja

<p>Tevékenységben megvalósuló tanulás, iskolába lépő gyermekek évi kimeneti mérése</p>	<p>A szempontsor a tevékenységben megvalósuló tanulást méri a nagycsoportosok körében.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a szabad játék és felkínált tevékenységek tapasztalataira épül
<p>Amit az óvodapedagógusnak észre kell venni” – nagycsoportos korú gyermekek értelmi képesség mérése, részképesség zavarok szűrése</p>	<p>Egyéni és csoportos „vizsgálóeljárás” mérőanyag, amely segít felismerni és azonosítani az óvodáskorú 5 – 6 éves gyermek fejlődésében mutatkozó különböző részképesség zavarokat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő nyugodt körülmények biztosítása • A mérőeljárás gyakorlati alkalmazása • Ismerje fel a tanulási veszélyeztetettség tüneteit; auditív észlelés, auditív emlékezet, számfogalom, anyanyelv és kommunikáció beszédfejlődéshez kapcsolódó fejlettség, látáshoz, halláshoz, mozgáshoz és téri tájékozódáshoz, téri észleléshez kapcsolódó zavarokat • Szülőt tájékoztassa gyermeke fejlődésével kapcsolatban • Szükség szerint kérjen szakember segítséget a gyermek további fejlődése érdekében
<p>Mozgásmérés</p>	<p>A gyermekek aktuális fejlettségének, nyomon követése óvodás évek alatt két alkalommal 3 és 5 éves korban.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • • Megfelelő nyugodt körülmények biztosítása A vizsgálóeljárás gyakorlati alkalmazása, eredmények rögzítése

<p>Gyermeki elégedettség mérés</p>	<p>A mérés játékos tevékenység során történik, a gyermek elé helyezett hívóképek segítségével. A gyermeknek szét kell válogatni attól függően, hogy szereti-e az adott tevékenységet vagy nem szereti. Ha szereti, akkor egy mosolygó arc alá helyezi az adott fényképet, ha nem akkor egy szomorú arc alá illeszti a képet. ♪</p> <p>Λ Hívóképek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. asztali játék 2. játék a szőnyegen 3. játék a babaszobában 4. játék az udvaron 5. mesehallgatás 6. zenei nevelés 7. ábrázoló tevékenység 8. mozgás 9. külső világ tevékeny megismerése 10. matematikai tapasztalatok 11. informatika világa 12. öltözés 13. terítés 14. fogmosás 15. pihenés <p>16. kirándulás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő nyugodt hely, idő, eszköz biztosítása • Kiértékelésnél lehetőséget biztosíthat az IKT eszköz használatának, amellyel gyorsabb, biztosabb kiértékelésre van mód. Az óvodapedagógus a mérés • eredményeit felhasználja kompetenciái és a pedagógiai folyamatok fejlesztéséhez
------------------------------------	--	---

Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások

 Alkalmazottak nevében aláírás	 Szülői Szervezet nevében aláírás
 Büdai K Krajcsovics Anita Henrietta igazgató Ph.	
Egyetértését kinyilvánítandó: Fenntartó nevében aláírás 	
Hatályos a kihirdetés napjától: 2024.01 31-től visszavonásig. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: 5 évente Módosításai: Törvényi változás esetén; feladatváltozás esetén.	
A dokumentum jellege: nyilvános A Kisapostagi Mosolykert Óvoda Tevékenységközpontú Pedagógiai Programja a partnerek számára hozzáférhető és megtekinthető az óvodában, az intézmény honlapján.	
Eredeti példány: 1 db	
Iktatószám:	

BOLDOG ÓVODA PROGRAM

A Kisapostagi Mosolykert Óvoda dolgozói, úgy gondolták, hogy pedagógiai programunkba illeszkedik a Boldog Óvoda pályázaton való részvétel, mely eredménye képpen a 2021-től óvodánk a „ Boldog Óvoda „ címet viselheti. A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet nyílt pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények számára „Boldog Iskola” és „Örökös Boldog Iskola” cím elnyerésére. „A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.” A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A pályázat egyik feltétele, hogy az óvoda legalább egy tanulócsoport bevonásával igazoltan tartson legalább egy Boldogságórát, és a program fenntartását a következő tanévben is vállalja. Óvodánk minkét csoportja csatlakozott a programhoz. A sikeres pályázat másik feltétele a Boldogságprogram/ Boldog Óvoda program megjelenítése az óvoda pedagógiai programjában. Boldogságprogram és a Boldog Gyermek Pedagógiai Program Óvodánk pedagógiai végcéljai, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal: „A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

Boldog gyermek Pedagógiai Program küldetése:

Az a gyermek érzi jól magát a bőrében, amelyiket elfogadnak olyannak, amilyen ő maga valójában. Azt valljuk, hogy nevelésünkkel elfogadjuk a gyermekeket olyannak, amilyenek valójában, és támogatjuk személyiségük egyéni tempóban történő fejlődését. Minden gyermek más-más egyéniség, amit figyelembe veszünk a mindennapjainkban. Ahhoz azonban, hogy az utat megtaláljuk hozzájuk, segíteni tudjuk fejlődésüket, a legmegfelelőbb eszköz a kezünkben a mondókázás, mesélés, éneklés, a drámajátékok használata, a cselekvés közbeni ismeretátadás, a környezet megismerése, az alkotás. Vállaljuk, hogy olyan nyitott, önálló véleményüket kifejezni képes, aktív, alkotni szerető gyermekeket indítunk útjukra, akik szívesen fogadnak be új információkat, képesek a mai iskolai elvárásoknak megfelelni. Ez csak úgy érhető el, ha jól érzik magukat, érzelmileg biztonságban vannak. Mindezt szoros együttműködésben tesszük a családokkal.

Kiemelt feladatunk a 3-6 éves gyermekek korosztályában módszertani segítség, új ötletek befogadása a boldogságra való képesség erősítésére, kibontakoztatására. Pozitív énkép kialakítása, a feladatok, játékok segítségével a szeretet, magabiztosság, egymásra való odafigyelés, önmagunk és társaink tiszteletének erősítése. Egy optimista, bizakodó életszemlélet alakítása, derűs, vidám hangulatú mindennapok biztosítása. A szeretetteljes, vidám légkör nagyban hozzájárul a gyermekek pozitív pszichés fejlődéséhez, ezáltal kihat egészségükre, szomatikus fejlődésükre egyaránt.

Célok:

Az életben nap, mint nap problémák, kihívások elé kerülnek gyermekeink is, melyeket elkerülni nem tudunk, nem is szükséges. A gyermekeket meg kell tanítanunk az eléjük kerülő élethelyzetek minél könnyebb megoldására. Életszemlélet alakítása ez, mely iránymutatást adhat a pozitív, gördülékenyebb megoldási lehetőségek előhívására, megfogalmazására. A gyermekek magabiztossága, bizalma, lelki egészsége nagyobb esélyt teremthet a problémák stressz mentes, hatékonyabb kezelésére.

- Fejleszti a gyerekek problémamegoldó képességét.
- Szélesíti a gyerekek látókörét és gondolkodás módját.
- Testi, szellemi és társas erőforrásokat épít.
- Ellensúlyozza a negatív érzelmeket.
- Csökkenti az agressziót a gyermekközösségekben.
- Javulnak a gyerekek tanulási eredményei.
- miközben tanítasz, te magad is fejlődész, és boldogabbá válsz.

A Boldogságóra Program 10 egymásra épülő témából áll, s ezek fokozatosan tárják a csoport, gyermekek elé a boldogság sokféle lehetőségeit, területeit, az arra való törekvés feltételeit.

Témakörök:

- Boldogságfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok gyakorlása
- Boldogító jó cselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömeik élvezetek
- Megbocsátás
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

Csoportjainkban rendszeresen (napi szinten) alkalmazunk a programhoz igen hasonló játékos feladatokat. A gyermekekkel beszélgető-kör alkalmazásával érzékenyítő gyakorlatokat végzünk, mely magában foglalja az egymásra és önmagunkra való odafigyelést, egymás mondanivalójának tiszteletben tartását, meghallgatását. Beszélgetés során, aki igényli, hangot adhat véleményének, megoszthatja gondolatait, melyekre reagálhatunk. Ezzel a gyermekek megtapasztalják, hogy bátran beszélhetnek bármiről, lehet véleményük, élményeiket (akár vidám, akár szomorú) meghallgatjuk, megbeszéljük. Továbbá gyermekek empátikus képességét erősítve, biztatjuk, vagy épp együtt örülünk az elhangzottaknak. Nagy gondot fordítunk ezen alkalmakkor a testi kontaktus közösségformáló erejének is. Egy-egy érintést,

ölelést, kedves gesztust adunk tovább folyamatosan az utánunk következő gyermeknek. Így megtanulják elsajátítani a szeretet fogadásának, továbbadásának képességét egyaránt.

Csatlakoztunk a programhoz, mivel:

Úgy gondoljuk, a program nagyszerű lehetőséget biztosít új ötletek, módszertani támogatás biztosítására, hiszen a fent említett, már működő csoportgyakorlat előhírnökeként szolgál a Boldogságprogram megvalósításához.

Tapasztalataink azt mutatják, a pozitív megerősítés nagy hatással van a gyermekek önismeretének fejlődésére, társas kapcsolataira, azok elmélyítésére, valamint az egészséges lelki fejlődésük biztosítására.

A gyermekek iránymutatást kaphatnak annak megsegítésére, hogy a mindennapokban, élethelyzetekben könnyebben boldoguljanak.

A program jótékonyan hat a csoport-szellem, a „mi-tudat” alakulására, erősítésére.

Minden gyermeknek joga van boldognak lenni, minél könnyebben kezelni a különböző helyzeteket, s a gyermekkorban beivódott minták maximálisan kihatnak felnőttkori életükre is.

Feladatok:

Legalább havi egy órában, tíz hónapon keresztül:

A feladatokat gyermek közeli, játékos és legfőképp vidám keretek között alkalmazzuk, melyek a boldogságfokozó gyakorlatokat alkalmazva fejlesztik a kisgyermekek pozitív életszemléletét, gondolkodását.

A feladatok differenciáltan, korcsoportonként, illetve a gyermekcsoport adott képességeit figyelembe véve kerülnek feldolgozásra.

A feladatokat az óvodás gyermek élettani igényeinek megfelelően komplex formában kínáljuk fel. Az egész hónap során, az adott helyzettől, vagy igénytől függően a mindennapi tevékenységeinkbe, kezdeményezéseinkbe, mozgásfejlesztésbe beillesztjük a Boldogságóra gyakorlatait, legyen ez ének-zene, környezeti nevelés, mesélés-verselés, vagy akár kézműves tevékenység. Hetirendünk rugalmas, így ez maximálisan megvalósítható.

Törekszünk minél több helyszín bevonásával megvalósítani a gyakorlatokat.

Vállaljuk, a Boldogságóra szakmai könyvesomag felhasználásával tartunk Boldogságórát, valamint a Boldogság Intézmény által havonta meghatározott feladatokat honlapukra feltöltjük. Intézményünk saját web-lapján, a csoport és az óvoda közösségi oldalán is kommunikáljuk a program alakulását, eredményességét.

Mindegyik csoport havonta legalább egy Boldogságórát tart, melyről elkészíti beszámolóját, és egyik beszámolót feltölti a felelős a www.boldogsagprogram.hu oldalra. A Boldogságórák pontos felelősét és menetét az óvoda Munkaterve tartalmazza.

A program készítéséhez felhasznált , és használatához ajánlott irodalom jegyzék:

„ Boldog Gyermekek” Pedagógiai Programhoz készített szöveggyűjtemény

P. Punykó Mária-Hutterer Éva: Egyedem, begyedem tengertánc

Kárpátaljai gyermekmondókák Beregszász 2004

Jakabosné Kovács Judit: Kerekítő 1, 2, 3,

Ölbeli játékok,mondókák Móra Könyvkiadó

J. Kovács Judit: Kerekítő állatos játéktár Móra Könyvkiadó

Sándor Ildikó: Tücsökringató Hagyományok háza Budapest 2005.

Hintalan László János: Aranyalma játékhagyomány Örökség Alapítvány 2005

Göbel Orsolya: Varázsjátékok Mozcás a képzelet szárnyán Bp. 2006.

Önmagunkban elmélyülten Bp. 2009

A szív érintése Bp. 2014.

Gabnai Katalin: Drámajáték Helikon kiadó Kft Budapest 2001

Szájról szájra , kézről kézre I, II, III

Papp Kornélia Geobook Hungary Kft

Mesepszichológia,Kádár Annamária Kulcslyuk Kiadó, 2013

Mesefoglalkozások gyűjteménye 1, Bajzáth Mária Kolibri Kiadó 2015

A Kerekítő Módszer ,J. Kovács Judit Kultúra Kerekítő Közhasznú Alapítvány Budapest 2012

Itt vagyok, ragyogok,Bajzáth Mária válogatása Kolibri Kiadó 2014

Járom az új váramat ,Bajzáth Mária válogatása Kolibri Kiadó 2015

Adventi népmesék és legendák,BajzáthMária válogatása Meseközpont Kft 2015

Székely mesebeszéd ,Allprint Kiadó Budapest 2003

Boszorkányos mesék,Boldizsár Ildikó Móra könyvkiadó 2014

Mesék az élet csodáiról, Boldizsár Ildikó Magvető Kiadó Budapest 2015

Esti mesék lányoknak, Boldizsár Ildikó Móra Könyvkiadó 2015

A csuka parancsára , Boldizsár Ildikó gyűjteménye Manó Könyvek Kiadó Kft 2011

Esti mesék fiúknak , Boldizsár Ildikó Móra Könyvkiadó 2015

Gyertek, gyertek játszani, Lázár Katalin , Eötvös József Könyvkiadó, 2002 Budapest

Kisalföldi gyermekjátékok-dalok és mondókák, Dr Barsi Ernő Magyar Kultúra Kiadó, Győr

Az almabáltól a labdacébig , Herczegh Katalin Hagyományok Háza, Bp., 2003

Csíp, csíp, csibőricke , Gundyné Szerényi Andrea , Hagyományok Háza, Bp., 2007

Szili kút, szanyi kút, Bakonyi Lászlóné – Ónódi Béla Hagyományok Háza, Bp , 2009

Cibri, cibri , Benedek Krisztina Hagyományok Háza, Bp., 2005

Ünnepek a néphagyományban, Balatoni Katalin , Örökös Stúdió Bt., Bp., 2015

Magyar népi játékok, Borsai Ilona, Hajdu Gyula, Igaz Mária, Tankönyvkiadó, Bp., 1987

Új hold , fényes nap , Vajda József, Zalaegerszeg, 1988

Bújj, bújj , zöld ág, Haider Edit, 1976

2. számú függelék

**ÓVODÁN KÍVÜLI ÓVODAI NEVELÉS
MEGSZERVEZÉSE A KORONAVÍRUS-
JÁRVÁNY IDEJÉN**

Kisapostagi Mosolykert Óvoda

2024.

Intézményi OM azonosító: 202573

A bevezetésre kerülő távmunka célja: a munkatársakkal, családokkal és a gyermekekkel történő folyamatos kapcsolattartás, ezáltal a szervezeti és az óvodai csoportok kohéziójának megőrzése, a szülői ház támogatása gyermekeik nevelése és fejlesztése során.

A távmunkában történő nevelőmunka pedagógiai alapelveinek meghatározásánál az Óvodai nevelés országos alapprogramjában is megfogalmazottakból kell kiindulnunk:

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Családkép – Óvodakép

Az a szülő, aki otthon van, számos esetben Home Office-módban dolgozik, és/vagy gyakran még segítenie is kell iskolás gyerekeit az új típusú tanulási forma során, és mindemellett a családot is el kell látnia. A szülők igénylik a segítségnyújtást, és örömmel fogadják az óvodapedagógusok ez irányú kezdeményezéseit. Fontos, hogy az óvodai távmunka minden szereplője megtalálja azt az egyensúlyt, mely a feladatok minél egyenletesebb elosztásával nem terheli túl a pedagógusokat, és nem terheli a családokat. Óvakodjunk tehát attól, hogy „házi feladatot” adjunk, azonban változatos tartalmakkal és formában folyamatosan és célirányosan kapjanak a szülők ötleteket, ajánlásokat, amelyekkel változatos tevékenységeket kínálhatnak fel, és adott esetben fejleszthetik gyermekeiket

Kapcsolattartás – az óvoda kapcsolatai

Soha ilyen mértékben még nem voltak egymásra utalva az egy óvodai csoportban dolgozó óvodapedagógusok, valamint a család és az óvoda. Abból kell kiindulnunk, hogy a nevelés elsődleges színtere a család, melyet az Óvodai nevelés országos alapprogramja is közvetít. Az óvodának továbbra is elsődleges célja, hogy a szülők számára nyújtott nevelési tartalmakkal kiegészítse a család nevelési gyakorlatát, és ez által szolgálja a családdal együtt a gyermek fejlődését. A család együttműködési hajlandósága vagy képessége, valamint az együttnevelés eredményessége eltérő lehet. A szülő dönthet, hogy ebbe bekapcsolódik, együttműködik, élni kíván-e a felkínált lehetőséggel.

A távmunka megszervezésének elvei

Humán erőforrás

- A nevelőmunka középpontjában változatlanul és hangsúlyosan a gyermek áll.

- Kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek virtuális jelenléte fontos feltétele a távmunkában ellátható óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a szülők és a gyermek számára.

- Lehetőség szerint egyenletes terhelés mellett az óvodapedagógusok összehangolt munkájukkal hozzá kell, hogy járuljanak a távmunkában ellátandó óvodai nevelés eredményességéhez.

Tárgyi feltételek

- Távmunkában azok az óvodapedagógusok foglalkoztathatók, akik rendelkeznek saját digitális eszközökkel, azok használhatóságával, és megfelelő informatikai kompetenciákkal. Ilyen készségek lehetnek pl.: számítógép, laptop, internet hozzáférés, okostelefon, facebook profil, messenger mobilalkalmazás, viber mobilalkalmazás, skype, gmail e-mail levelezőcím, korlátlan telefonhasználat előfizetés stb.

- A munkavégzés helyszínét képező otthoni munkaterületet úgy kell kialakítani és használni, hogy az a kényelmi szempontokon túl minden tekintetben megfeleljen a munkavédelmi előírásoknak is.

- A szülők figyelmét fel kell hívni arra, hogy gyermekeik otthoni környezetét – akár csak rövid időszakokra is – oly módon célszerű kialakítani, hogy az megfelelően szolgálja a biztonságot, kényelmet, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, és tegyék lehetővé mozgás- és játéki igényük kielégítését is.

- Amennyiben indokolt és szükséges, bizonyos időszakokban az intézmény épületeibe történő munkavégzésre is lehetőség van.

Feladatkörök szintjei – ellátandó feladatok

Intézmény igazgatói feladatok:

- Az új munkaforma beindításának előkészítése: fenntartóval történő egyeztetés, munkatársak bevonódásának biztosítása, a szülők tájékoztatása

- A rendszer működtetése: stratégiai és operatív irányítási feladatok ellátása

- Ellenőrzés és értékelés a működési szabályok és értékelési rendszer alapján

- Mérték az érték
- Az óvoda szakmai színvonalának megtartása
- A Home Office bevezetésének intézményi szintű szabályozása

- Szükséges korrekciók végrehajtása: szabályozó dokumentumok, működési gyakorlat aktuális módosításainak koordinálása, ellátása

Óvodapedagógusi feladatok:

- A családok támogatása az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált

közösségi nevelés, valamint az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megsegítése az információtechnológiai vagy számítástechnikai eszközök igénybevételével.

– A Home Office kialakított munkarendje szerint az intézmény pedagógiai programjára és éves munkatervére alapozott feladatok ellátása

- Az óvodai nevelés-tanítás tervezése és értékelése a csoportnaplókban, valamint a gyermekek megismerését rögzítő tapasztalatokat a fejlődési naplókban kerülnek dokumentálásra.

Dajkai/konyhai alkalmazott feladatok:

- Intézmény helyiségeinek takarítása, fertőtlenítése, rendezése, szellőztetése, ablakmosás, textíliák és szőnyegek tisztítása

- Növények gondozása

- Udvari munkák, karbantartási munkák végzése (kert rendezése, eszközök festése stb)

- Dekorációk, eszközök, ajándékok, játékok, dekoráció, szemléltető eszközök készítése

- Óvodai textíliák karbantartása (akasztó varrása törölközőre, lepedők javítása, babaruhák javítása stb.

A távmunka beindítása – szervezési keretek

- Az otthoni munkavégzés során rendkívüli esetben bárki berendelhető, ezért a rendelkezésre állást mindenki részére elrendelem.
- Az óvodapedagógusok napi munkarendjének kialakítását rugalmasan értelmezve, a hatékony időgazdálkodás érdekében kerül kialakításra.
- Az elrendelt vészhelyzet alapján a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény alapján meghatározott a heti kötött munkaidejét az alábbiak határozom meg:
-

Az óvodapedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaidő:	32 óra
Foglalkozások száma:	
<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai anyaggyűjtés • Szakmai anyagok készítése, (mese-vers, zenei nevelés, vizuális nevelés, környezetismeret, matematikai ismeretek, mozgás, tevékenységi területekből) • Gyermekek folyamatos fejlődésének nyomon követése dokumentumok elkészítése, mérés-értékelési anyagok csoportszintű elkészítése, feldolgozása, elemzése • Szakmai anyagok felkutatása, tudásátadás, ötletek • Ajándékok, képek, játékok készítése, ötletek gyűjtése • Számítástechnikai ismeretek gyakorlása, online szakmai megújulás és módszertani tapasztalatcsere 	14

<ul style="list-style-type: none"> • A családok, szülők segítése a gyermekek otthoni foglalkoztatásában • A szülők számára a közös és élményteli otthoni hasznos tevékenységekhez, együttjátszáshoz támogató segédanyagok nyújtása (dalok, mondókák, játékok, mozgásos játékok a lakásban, színezők, játékos feladatok, barkácsolási ötletek, színezők, történetek) 	10
<ul style="list-style-type: none"> • Munkatársakkal konzultáció • Elektronikus kapcsolattartás vagy rendelkezésre állás 	4
<p>A kötött munkaidő fennmaradó részében</p> <ul style="list-style-type: none"> · fizikai állóképességének javítása · mentális egészségének óvása · lelki feltöltődés, · szakmai ismeretgyűjtés - családtagjainak védelme, óvása - óvodai szakfolyóiratok, szakkönyvek, továbbképzési anyagokból szakmai önképzés 	4 óra
<p>Heti rendszerességgel kérek szépen minden kollégát, hogy a kisapostagiovi@gmail.com címemre juttassátok el minden héten PÉNTEKEN az elkészült heti munkaidő elszámolását.</p> <p>Részmunkaidős foglalkozás esetén az időkeretek a foglalkoztatás arányában csökkennek.</p>	

A dajka/konyhai alkalmazott intézményen belüli munkavégzésének tartalma	40 óra
<ul style="list-style-type: none"> • Az óvoda valamennyi helyiségeinek – csoportszobák, mosdók, öltözők, tálalókonyha, konyha, közlekedők, iroda, stb., teljes körű fertőtlenítő takarítása, játék és használati eszközök fertőtlenítése. • Szertár és a raktárak rendbetétele. • Az óvoda udvarában a tavaszi munkák végzése. • A veszélyhelyzet elmúlása után aktívan közreműködik az óvoda újranyitásban, a gyermekek fogadásában. 	20
Otthonról végezhető munkák	
<ul style="list-style-type: none"> • Óvodai dekorációk, ajándékok, szemléltető eszközök, képek, játékok készítése az óvodapedagógusokkal egyeztetve, • Csoportszoba játékeinak javítása, csinosítása, babaruhák varrása, javítása, készítése 	20
<p>Heti rendszerességgel kérek szépen minden kollégát, hogy minden héten PÉNTEKEN az elkészült heti munkaidő elszámolását és a munkaidő nyilvántartását szíveskedjen együtt kezelve elkészíteni. Ezen dokumentumokat az intézmény igazgatójának irodájában kérem elhelyezni.</p>	

Felhasznált szakmai háttéranyagok:

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Oktatási Hivatal ajánlása: Módszertani ajánlás az óvodapedagógusok részére a koronavírus-járványban az óvodai ellátást végző intézmények esetében elrendelt rendkívüli szünetre
- Mód-Szer-Tár óvodapedagógiai szakmai tartalmai: www.mod-szer-tar.hu

Linkgyűjtemény szülőknek:

- <https://skillo.hu/> (és a régi oldala: <https://gyereketeto.hu/>)
- GyereKuckó Facebook oldala: <https://www.facebook.com/gyerekucko/>
- Időtetrisz: <https://idotetrisz.blog.hu/>
- A napfény illata blog: <https://anapfenyillata.cafeblog.hu/kategoria/gyerek/>
- Hogyan lehet lekötni egy gyereket otthon, a legjobb módon?:
https://readblog.blog.hu/2020/03/14/hogyan_lehet_lekotni_egy_gyereket_otthon_a_legjobb_modon?fbclid=IwAR29stnhnwY4YhnIL0jaxx8Rm5KApMbB9z4Afv6T5CrPhJctOM3RGcG7OCQ
- Minden napra egy rajz Agócs Írisszel: <https://www.facebook.com/irisz.agocs/>
- Jógakaland videók:
https://www.youtube.com/channel/UCNUe9C4v_yGOClqSz92i0zA/videos
- Cosmic Kids Yoga: <https://www.youtube.com/user/CosmicKidsYoga/videos> (angolul van, de jól követhetők a lépések)
- Izgó-mozgó torna: https://www.youtube.com/watch?v=_nKvCEJsv9k&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2hqZxrBN3YkE19BIe1cDl7zNpm23bzf7HC89mRmeJfJwmyrL3chE-xZIU
- Online tornaóra: <https://www.facebook.com/onlinetesi/>
- Torna vegyesen: https://www.youtube.com/results?search_query=gyerek+torna&fbclid=IwAR3yz2fS4uHujzfqNJFE3JgjeqlmT6leQBfG_6HhqiVWX3sCkzrwWfOSUVU
- Mesetorna kicsiknek, sok más torna nagyoknak (regisztráció után ingyenes videók):
<https://www.gyerunkanyukam.hu/profile/product/maradjotthon-rendkivuli-videotar> Online játékok:
- <http://programozoo.hu/> (memória, puzzle, stb - állatos témák)
- <https://egyszervolt.hu/> (mesék, dalok, játékok ovisoknak) Előadások:
- Fővárosi Nagycirkusz élő közvetítései <https://www.facebook.com/nagycirkusz/>

- Kakókoncert élő közvetítéssel:

https://www.facebook.com/Fesztivalzenekar/videos/1250742868465541/UzpfSTE0MjAwMzkyNDQ6Vks6MTgxMjE3MzAyNTU4MDkyNQ/?q=kaka%C3%B3koncert&epa=SEARCH_BOX

- “Élő közvetítések koronavírus idején” Facebook-csoport (bábelőadások, mesék, felnőtteknek való színházi előadások, komoly- és könnyűzenei koncertek online gyűjteménye):
<https://www.facebook.com/groups/elokozvetitesek/>

- Csodák Palotája: <https://www.facebook.com/csodakpalotaja/> (játékos kísérletek és kézműves foglalkozás ovisoknak) Mesék, hangoskönyvek:

- Pagony Kiadó hangoskönyvei: <https://www.youtube.com/user/pagonypozsonyi>

- Farkasházi Réka mesél mindennap 16.30-kor: <https://www.facebook.com/Tintanyulak/>

- FSZEK Móricz Zsigmond Könyvtár Gazdagrét, Minden napra egy mese:
<https://www.facebook.com/gazdagretikonyvtar/posts/2607431736029636>

- Hát (m)ilyenek az állatok ismeretterjesztő sorozat: <https://www.youtube.com/watch?v=71it-GjWrg&list=PLpshJy6oyjM9M2bWHFNu0s1W9p4fJ-Q7E> Mobil applikáció:

- Interaktív mesekönyvek, hangoskönyvek - BookR Kids: <https://bookrkids.com/>

- Kirakó: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.easybrain.jigsaw.puzzles&hl=hu>

- Színező: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gamesforkids.coloring.games.preschool&hl=en_US

- Szín Sudoku: https://play.google.com/store/apps/details?id=org.willemsens.color_sudoku&hl=en_US Facebook csoportok:

- Ovis karanTanya: <https://www.facebook.com/groups/2596534023916919/>

- Természetes játékok: <https://www.facebook.com/groups/termeszetesjatekok/>

- Egyszerűbb gyermekkor - tapasztalatok:
<https://www.facebook.com/groups/549386295449043/> Egyebek:

- BeeBot verseny: <https://beebotverseny.hu/4ford.php> (korábbi fordulók feladatlapjai is elérhetőek, nem kell hozzá BeeBot. Mi Kinderfigurával lépkedünk)

- https://www.nagyszuloklapja.hu/jatek-az-unokaval/3798/mit-jatsszunk-a-gyerekekkel-81-szuper-otlet-0-10-eves-korig-nagyszulok-mondtak-el-az-unokak-kedvencjatekait.html?fbclid=IwAR0za9rzmgnHJoKw2yt3OjHaRKv4CvBdsRxE9-Gng5w_gmPpeNO_K7yvXc

3. számú függelék

1-ES TÍPUSÚ DIABÉTESSZEL ÉLŐ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁNAK SPECIÁLIS ELJÁRÁSRENDEJE

1. Az intézményben a szülő külön kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek speciális ellátását.

Az ellátás érdekében 1 fő óvodapedagógus és 1 fő érettségivel rendelkező nevelés-oktatást segítő szakember rendelkezik Diaped. tanúsítvánnyal. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerezték meg. A képzés során elsajátították a vércukorszint mérést és inzulin beadását. A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a 328/2011. kormányrendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását, illetve a diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelte szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

Eljárás diabéteszes gyermek esetleges rosszulléte esetén:

2. Diabéteszes rosszullét felléphet

- ha a vércukorszint hirtelen leesik (hipoglikémia)

Jellemző tünetek: hideg verejték, sápadtság, remegés, fejfájás, szédülés, gyengeség, éhségérzet, szapora pulzus, izgatott állapot, hányinger, tudatzavar.

Okai lehetnek: ha a beteg az inzulin beadása után nem étkezett, későn étkezett, túl sok inzulint adott magának véletlenül, kimerítő testmozgást végzett, rossz helyre, pl. izomba adta az inzulint, ahonnan gyorsabban szívódik fel.

- ha a vércukorszint hirtelen felmegy (ketoacidózis)

Jellemző tünetek: acetonszagú lehelet, hányás, kipirult arc, beesett szem, száraz, lepedékes nyelv, szapora légzés. Ez a folyamat nem egyik pillanatról a másikra következik be, tehát, ha az elején beavatkozunk, a beteg nem kerül súlyos állapotba.

Legfontosabb feladat, hogy a tüneteket észleljük, felismerjük. A tünetek észlelését követően első feladat a gyermek eltávolítása a gyermekcsoportból, a vércukorszint mérése és az eredménynek megfelelő eljárás.

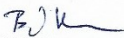
Hipoglikémiás enyhe tünetek esetén szőlőcukor juttatása a szervezetbe, erősebb tünet esetén Glukagon injekció alkalmazása (Az injekció csak akkor alkalmazható, ha azt szakorvos előírja, a szülő rendelkezésre bocsájtja. Az injekció szakszerű tárolása az intézmény feladata.)

A ketoacidózis megelőzése a normális inzulin-cukor bevitelével lehetséges. Minden esetben kapja meg a gyermek az inzulinját és tartsuk be az előírt diétát. Az inzulin szakszerű tárolása az intézmény feladata, előírás szerinti adagolását továbbképzésen részt vett szakember végezheti.

Hirtelen rosszullét esetén a tünetek gyors, szakszerű kezelését követően értesítsük a mentőket és egyidőben a szülőt is.

Megismerési nyilatkozat

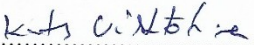
Az „ÓVODÁN KÍVÜLI ÓVODAI NEVELÉS MEGSZERVEZÉSE A KORONAVÍRUS-
JÁRVÁNY IDEJÉN.” tartalmát megismertem, elfogadtam:

..... Bazsó Rebeca óvodapedagógus

.....Kenyérné Lendvay Katalin óvodapedagógus

.....Kiss Dénesné pedagógiai asszisztens

.....Kulics Brigitta dajka

.....Keresztes Viktória dajka

.....Király Gáborné Pedagógiai asszisztens

Kisapostag, 2024.01.01..

4. számú függelék

Kisapostagi Mosolykert Óvoda
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

OM azonosító: 202573

Intézmény OM - azonosítója: 202573

Legitimációs eljárás

Véleménynyilvánítók:

.....
nevelőtestület –szakmai munkaközösség-nevében

.....
szülők közössége nevében

27/2024...határozatszámon jóváhagyta:

A dokumentum jellege: Nyilvános

Érvényes:

A kihirdetés napjától visszavonásig

Készült: 1 eredeti példány

Az **EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM** a HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK része..

Az egészségfejlesztési program elkészítésénél figyelembe vettük:

✚ a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 128.§6. és 8. bekezdését.

✚ 137/2018.(VII.25.) Korm.rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló

363/2012.(XII.17) Korm. rendelet módosításáról

Az egészséges életmód alakítása, az óvoda egészségvédő programja

„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen.

Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő.

Őrizd szüleid egészségét!- mert a múlton épül fel a jelen és a jövő.” (Bárczi Gusztáv)

Célja:

- a testi egészség (gondozás, ápolás, edzés, mozgás-fejlesztés),
- a lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása) ,
- a szociális kapcsolatok harmóniája (közösségi élet, segítség stb.) - az egészségvédő képesség fejlesztése.
- a gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak kialakítása,
- az óvodapedagógusok és a nem pedagógusdolgozók viselkedésének szabályozása,
- a szülők otthoni egészségnevelő feladatai (higiénés szokások alakítása , egészségvédő példamutatás, meleg-engedékeny nevelési módszer)
- az egészségügyi szolgálattal való együttműködés

Az egészségvédő program megvalósításának személyi feltételrendszere:

- igazgató
- óvodapedagógusok

- a nevelőmunkát segítő munkatársak
- szülők
- védőnő
- gyermekorvos, fogorvos
- családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai
- szociális segítő

Módszerek, eszközök, rendezvények, amelyek az egészségnevelési programunkat segítik:

- nevelőtestületi értekezletek,
- képzések egészségfejlesztés témakörben,
- szülői fórumok, előadások egészségfejlesztő, egészségügyi szakemberek bevonásával,
- sport rendezvények a szülőkkel, partnerekkel
- környezetvédelmi tevékenységek a szülőkkel, partnerekkel,
- kirándulások, szabadidős programok,
- egészségvédelmi programok,
- szűrővizsgálatok,
- mérések,
- víz-, levegő-, fényterápiák

A fejlődés korai szakaszában az egészséges életmódra történő felkészítés meghatározó, hiszen ebben az életszakaszban megszerzett ismeretek, készségek és szokások a későbbi életvitelt jelentősen befolyásolják. A gyermekek már bizonyos ismeretekkel, tapasztalatokkal érkeznek az óvodába.

Ezekre alapozva, ezt tovább erősítve alakítjuk a testápolás, a táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, levegőzés és testedzés szokásrendszerét. Meghatározónak tartjuk a megfelelő napirend kialakítását, mely elegendő időt biztosít az egyes tevékenységekre, így megteremti a stresszmentes, kiegyensúlyozott, biztonságos, nyugodt, a gyermek számára is kiszámítható légkört.

Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatásban van, egymásra épül, és egymást kiegészíti. Ezért létfontosságúnak tartjuk a környezettudatos szemlélet és magatartás megalapozását melynek során kiemelten kezeljük a szülők szemléletformálását.

Célunk: A teljes körű egészségfejlesztés

Teljes körű akkor, ha áthatja az óvodai élet egészét.

- ha minden gyermek részt vesz benne,
- a teljes nevelőtestület aktív, összehangolt munkájának eredménye,
- megvalósul a felvilágosító tevékenység,
- betartják és betartatják a munka- és balesetvédelmi előírásokat, feltárják és elhárítják a veszélyhelyzeteket,
- az óvodán belül, közösségen kívül bevonják a szülőket és az óvoda közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az óvoda társadalmi környezetét is.

Célunk továbbá:

- A gyermekek testi és lelki szükségleteinek, értelmi fejlődésének biztosítása, valamint mozgásigényének kielégítése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegség megelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.
- A gyermekek testi és lelki egészségének védelme, megőrzése, szervezetük edzése.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, stresszmentes és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével a környezet megóvására irányuló szokások alakítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Megfelelő szakemberek bevonása – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészséges táplálkozás

A gyermekek étrendjének minőségi és mennyiségi összeállítását megbeszéljük az élelmezés vezetővel. Preferáljuk a vitaminban gazdag zöldségeket, gyümölcsöket, nemcsak főtt formában, hanem nyersen is. A nyers zöldségekből, gyümölcsökből a gyermekekkel közösen készítünk gyümölcssalátákat, zöldségsalátát. A szülőket minden héten tájékoztatjuk a heti menüről, igyekszünk számukra segítséget nyújtani a korszerűbb táplálkozás kialakításához.

A főzőkonyha segítségével csökkentettük a napi bevitt só- és cukormennyiséget. Szénsavas és cukrozott üdítőt, koffeintartalmú italt, energiatalt egyáltalán nem kapnak a gyerekek. A magas zsírtartalmú húsokat és húskészítményeket is mellőzzük. Fontos szempont a korszerű, egészséges táplálkozás alapelveit érvényesítsük, előtérbe helyezve a változatos, egészséges étrendet.

Az óvodapedagógusok és a dajkák feladatai a helyzet javításáért:

- Kulturált körülmények között a fogásokat folyamatosan felszolgálja (várakozási időt kerüli).
- Az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását irányítja.
- ○ Megkedvelteti az ízeket, intenzív rágásra ösztönöz, folyamatosan folyadékot biztosít.
- ○ Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismerteti meg a gyerekeket.
- ○ Az óvónők a szülőkkel, támogatókkal közösen szerveznek havonta legalább egy-két gyümölcs- és zöldség-napot.
- ○ Tanácsot adnak (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki. Kerüljék a családi étkezés során a haszontalan ételek és italok étrendbe állítását, így a cukros, sós, zsíros ételeket és italokat. Töröljék étkezési szokásrendjükből a cukrozott szörpöket, befőtteket, kólaféléket, a kekszet, a ropit, a chipset. Szerepeljen a családi étrendben kevesebb füstölt hús, felvágott, húskonzerv, állati zsiradék, és annál több alacsony zsírtartamú tej, tejföl, sajt, hal, baromfi (bőr nélkül), barna kenyér.
- Óvodai napirend keretében ismertetjük meg a gyerekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel-és italféleségekkel. Az étkezést örömtelivé teszik, jó hangulatot teremtenek az ételek elfogyasztásához
- Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében egészségfejlesztő programokat szervezünk, amelyek játékos alkalmat teremtenek arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl: salátakészítés,)
- ○ A nevelési év során legalább 1 alkalommal kerül lebonyolításra az egészséges táplálkozást népszerűsítő szervezett tevékenység: „Egészség-hét”. Ennek keretében eljön hozzánk a „dentálnővér”.
- Az egészséges táplálkozás egészségre gyakorolt hatásai adnak alapot e tevékenységeknek. Így a gyerekek őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatnak meg. Ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel. Minden érzékszervet megmozgatnak a tapasztalatszerzés során, mindezeket versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve teszik még vonzóbbá a gyermekek részére az óvó nénik /kóstolók, és salátakészítés zöldségből, gyümölcsből/.

- Az étkezések során előforduló minden féle tejterméket, sajtfélét kóstoljanak meg a gyerekek. Beszélgetnek a tej fontosságáról miért is fontos az emberi szervezet számára, kiemelve a csontok, és a fogak egészségét.

Mindennapos testnevelés, testmozgás

A rendszeres mozgás biztosításával (mindennapos testnevelés, játék) megalapozzuk a gyerekek mozgáskultúráját, fejlesszük motoros képességeiket.

Fontos figyelembe venni:

A mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit, (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés).

Kedvezően befolyásolják a gyermek teljesítőképességét.

Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódot erősítő tevékenységeket.

A mozgásokhoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások kialakítását. Az óvodapedagógus feladata – a dajkával, a pedagógiai asszisztenssel megosztva, - hogy megteremtse a feltételeket a gyermekek egészséges fejlődéséhez.

A mozgásfejlesztés lehetőségei:

- a szabadjátékban a gyermekek kötetlen, spontán, természetes játékos mozgás közben,
- a testnevelés tevékenységen belül,
- mindennapi testnevelésben,
- differenciált mozgástevékenység során.

Az óvodapedagógusok és a dajkák feladatai az egészségfejlesztő testmozgás hatékony megvalósulása érdekében:

- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség ismeretében változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása (mindennapos testnevelés, szabad mozgás lehetőségek).
- A napi tevékenység részeként a 10-20 perces frissítő mozgás (szabadban).
- Tudatos nagymozgások, finommotorika, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások.

- Kondicionális (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztése. ○
Mozgásos játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése.
- Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe.

Az egészséges életmódra nevelés hatékonysága maradéktalanul akkor érvényesül, ha a fejlődéséhez szükséges optimális környezet lehetőség szerint biztosított.

Ehhez rendelkezésünkre áll egy játszó udvar, füves játéktérrel, több funkciós esztétikus, a biztonsági szabványoknak megfelelő játékokkal, sportszerekkel. Minden gyerek számára az udvari szabad játék elengedhetetlen, a napnak fontos eleme.

Évszakonként közeli kirándulásokat, sétákat szervezünk változatos helyszínnel, megismertetjük a természetjárás szépségét a gyermekekkel. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, és mintát adunk a szülőknek is. Több alkalommal a szülőkkel és partnereinkkel közösen mozgásos programot szervezünk. Hagyomány óvodánkban az évente megrendezésre kerülő Kihívás napja. Ezzel is pozitívan befolyásoljuk a családi nevelést a szabadidő hasznos eltöltését.

Arra törekszünk, hogy a mindennapok során a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végezzék.

Legfontosabb a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítása, szellőztetés, pihenés előtt is. Az altatás hangulatához illő mese, halk zene, az óvónő éneke - a gyermekek egyéni alvási igényének és szokásainak figyelembevételével - a szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése.

Kényelmes, a gyermekek méretéhez igazított fektető használata – otthoni „alvóka”, fűtési szezonban párologtató használata minden csoportban. A felnőtt jelenléte a pihenés teljes idejében elengedhetetlen, a gyermekek nem maradhatnak egyedül.

Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát levegő és napfényezés biztosítása, a fokozatosságot betartva. A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építjük (kivétel az erős napsugárzás miatt a 11-15 óra közötti időszak).

Testi, lelki, mentális egészség fejlesztése

Óvodánk részt vesz a Boldog Óvoda Programban, ami a gyermekek lelki egészségvédelme érdekében havonta foglalkozás keretében segíti a gyermekek lelki fejlődését, egyensúlyát.

A magatartási függőség, a szenvedélybetegségek kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, és a gyermeket veszélyeztető bántalmazásnak a megszüntetése érdekében

Célunk: A dohányzás megelőzése

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Az óvodában a gyermek előtt dohányzó felnőtt nagyobb hatást gyakorol a gyermekekre, mint egyéb szocializációs helyzet, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

Az óvodapedagógus feladatai a dohányzás megelőzése érdekében

Kirándulási élmények feldolgozása: napsütés, szabad levegő, madárdal, napozás, szabad mozgás, jókedv, veszélyek, füstmentesség, pormentesség, szabad légzés, erő kifejtés, sok mozgás.

Városi, falusi élmények megbeszélése: az utca forgalma, a gépkocsik füstje, gyárak környékének kedvezőtlen viszonyai, utazás tömegközlekedési járművön, az utcai porképződés, az otthoni állattartással járó szagok.

Élmények elmondása a dohányfüstös helyiségekről: saját lakásunk levegője, szórakozó helyek füstje, gyárkérmények füstje, füstmérgező balesetek; a családban dohányzók megszokott dohányzási helyei, vendégségben tapasztalt dohányzás.

Ismeretek átadása a dohányzás ártalmairól a gyermeki élményekkel kapcsolatosan: károsítja a tüdőt, az idegrendszert, valamint a gyomor és a szív munkáját; másokat is károsít, zavarja azokat, akik beszívják a dohányfüstöt, hogyan védekezhetünk ellene (szabad levegőn tartózkodás, a lakás szellőztetése).

Beszélgetés arról, milyen leszek, ha nagy leszek: mi szeretnék lenni; segíteni akarok másoknak, alkotni szeretnék, egészséges, edzett, erős akarok lenni; mit kell ezért tenni, mit kell elkerülni.

A bántalmazás, erőszak megelőzése: A WHO definíciója

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére. Figyelembe kell venni ennek megítélésakor, hogy milyen mértékben adottak a feltételek a család rendelkezésére álló erőforrásai tekintetében. Minden olyan mulasztás vagy baj okozása, amely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiéniás feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.).

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegényítés, állandó

kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek, szem és fültanúja más bántalmazásának.

Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhethet.

Szexuális bántalmazás a gyermek bevonását jelenti olyan szexuális aktivitásba, amelyet a gyermek nem képes megérteni, felfogni, amelyhez nem tudhatja az érdemi beleegyezését adni, vagy amelyre a gyermek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett, továbbá amelyet tilt az adott társadalom/közösség jog- és szokásrendje, illetve az adott környezetben elfogadott tabuk. A szexuális visszaélés létrejöhet felnőtt és gyermek, vagy olyan korú gyermek és gyermek között, ahol a kapcsolat a kor és a fejlettség okán, a kapcsolat felelősségén, bizalmon vagy hatalmi helyzeten alapszik, és a tevékenység az agresszor szükségleteinek kielégítését, vagy megelégedettségét szolgálja. Ez magában foglalhatja, de nem feltétlenül korlátozódik: egy gyermek kényszerítése, vagy készítése bármilyen törvénytelen szexuális aktivitásra, a gyermek kizsákmányolása gyermekprostitúció, vagy más jogellenes szexuális aktivitás formájában, - a gyermek felhasználása és kizsákmányolása pornográf anyagok, videó felvételek, vagy előadások, megnyilvánulások formájában.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl - ismételten - fizikailag, lelkileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget. Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt.

Az óvodapedagógusok és a dajkák feladatai a bántalmazás megelőzése érdekében:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az óvoda ellátja a tehetségkutatással és tehetséggondozással, a korai tanulási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával, valamint a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat; felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat,

és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez.

A nevelési intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Ha a nevelési intézmény a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól.

A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatni kell a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről (igazgató), valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel, ezt a faliújságon közzé tesszük.

A kisgyermek minden erőszakos cselekvéssel kapcsolatosan "érzékeny". Nemcsak az erős fizikai ingerek okoznak az óvodás gyermeknél egészségkárosodást, hanem az erőszakos cselekmények (brutalitás, vérengzés, gyilkosság) látványa is. Mindezek megelőzésére nem elég a szülőket felvilágosítani, de a védekezés helyes módszereinek alkalmazására sarkallni is szükséges. Ennek megvalósítása érdekében a szülői értekezleteken megbeszélési anyagként alkalmazzuk az erőszakot sugárzó tömeghírközlések, filmek kivédését is.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Fontos, hogy rájöjjenek az óvodások: egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében. Módszere a szerepjáték, mesélés, bábozás, könyv és képolvasás, társasjátékok, beszélgetés.

Védő-óvó előírás:

- az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás,
- a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrások, -
- a tilos és az elvárható magatartásforma.

Az óvónő a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést:

- felvilágosítással,
- a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával,
- a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával,
- a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,

Célunk:

- a gyerekek esetében:
 - ✓ segítségnyújtás igényének erősítése
 - ✓ az óvodások bevezetése az elsősegélynyújtásba
 - ✓ a lehetséges veszélyforrások felismerése (a mindennapi játék és más tevékenység végzésekor fölmerülő baleseti kockázat szemléltetése pl: közlekedésbiztonság, vízbiztonság, mérgezés, általános baleset megelőzés)
 - ✓ baleset esetén a segítő, vigasztaló (empatikus lelki segítségnyújtás) magatartás kialakítása, a sérült társ megnyugtatósára nevelés
 - ✓ baleset esetén a megfelelő felnőtt segítő értesítésének megfelelő módjának játékos begyakoroltatása (riadólánc, udvarfelelős, elsősegély felszerelés készletléti helyének ismerete stb.)
 - ✓ elsősegélynyújtó felszerelés megismerése
 - ✓ baleset esetén a félelem oldása
 - ✓ általánosságban a félelem oldása az orvos és a mentő munkájával kapcsolatban
 - ✓ a legalapvetőbb elsősegély ismeretek játékos gyakorlása (nyugalomba helyezés, megnyugtatós, alapvető higiénés tennivalók/tilalmak a sérült és a segítő biztonsága érdekében)
 - ✓ a leggyakoribb sérülések okainak és következményeinek szemléltetése
(játékos baleset-szimulációs szituáció kialakítása, ellátása, értékelése)

-
- ✓ befogadó magatartás fejlesztése sérült, vagy fogyatékossgal, betegséggel élő emberek felé (mozgáskorlátozottság, vakság, epilepszia, cukorbetegség stb.)
óvodapedagógusok/óvodai dolgozók esetében:
 - ✓ a mindennapi játék és más tevékenység végzésekor, vezetésekor fölmerülő baleseti kockázatelemzés fejlesztése
 - ✓ az elsősegélynyújtó ismeretek bővítése, készség szintre emelése, megtartása
 - ✓ a speciálisan kisgyermekellátásához szükséges elsősegélynyújtó ismeretek bővítése, készség szintre emelés, megtartása
 - ✓ elsősegélynyújtó felszerelés megismerése (pedagógus+MIVK)
 - ✓ a lelki segítségnyújtás és a megfelelő ellátói magatartás kialakítása gyermekközösségben bekövetkezett baleseti szituációban
 - ✓ óvodapedagógus/óvodai dolgozók aktívabb bevonása az elsősegélynyújtó ismeretek átadásába
szülők esetében:
 - ✓ szülők szemléletének formálása az elsősegélynyújtás szükségességéről
 - ✓ a mindennapi játék és más tevékenység végzésekor, vezetésekor fölmerülő baleseti kockázatelemzés fejlesztése
 - ✓ a baleset megelőzés és a gyerekek tevékenységét kontrolláló állandó felügyelet veszélyeinek feltérképezése, közlekedésbiztonság
- A lelki segítségnyújtás és a megfelelő ellátói magatartás fejlesztése a családban bekövetkezett baleseti szituációban

Módszerek:

Egyéni, intézményi didaktikai módszerek, melyek a célcsoport életkori sajátosságainak megfelelnek.

- helyi lehetőségekhez mérten orvos látogatás (mentő-, tűzoltó állomás, rendőrőrs, orvosi rendelő,)
- bemutató mentőautó fogadása (pl. egészségnapon)
- elsősegélyláda bemutatása
- Óvd magad! (baleset prevenció)
- elsősegélynyújtás ellátás óvodás szinten (horzsolás, törés, ájulás, zúzódás, csípések, hő ártalmak, kisebb vérzések, rándulás, pánikroham, epilepszia, cukorbetegség, ételallergia és darázscsípés)
- szituációs játékok (akadály-vagy sorverseny, baleset-szimuláció, sebkötözés, segélykérés, betegszállítás, lelki segítségnyújtás)
- valós, de nem súlyos balesetek esetén a gyerekek aktív bevonása az ellátásba

Eszközök: Egyéni, intézményi lehetőségekhez mérten, melyek a kisgyermek életkori sajátosságainak megfelelnek.

- tábló, játékautók, játékfigurák
- kötszer (játsszani, gyakorolni lejárt kötszerrel is lehet)
- játék orvosi felszerelés

Az óvoda pedagógusok és dajkák feladatai a baleset-megelőzés érdekében:

- A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni. Az ismertetés ténye a csoportnaplóban kerül dokumentálásra.
 - Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre. Elsősegély doboz a orvosi szobában található.
 - Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.
 - Az elsősegély játékos gyakoroltatásakor ügyelni kell arra, hogy a korcsoportnak megfelelő szintű információt szakmailag helyes protokoll szerint alkalmazzuk.
- Megalapozott elméleti és gyakorlati képzés híján célszerű orvos, védőnő, egészségügyi dolgozó, mentő, vagy önkéntes segítségét kérni.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően megismerik az egészségügyi és más szervek (mentők, orvosok, rendőrök, tűzoltók) munkáját, és nagyobb bizalommal fordulnak azok képviselőihez.
- Felismerik, és szükség esetén ellátják az egyszerűen felismerhető sebeket, sérüléseket.
- Fejlődik a gyerekek empátiakészsége, humanitárius világszemlélete, valamint a konkrét segíteni akarás igénye.

A személyi és környezeti higiéne fejlesztése A

legfőbb személyi higiéne feladat:

- Kézmosás, szokássá fejlesztése a saját felszerelés használata.
- Minden gyermeknek legyen személyi higiéne eszköze pl: törölköző.

A gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

A testi, lelki szellemi egészség egyik alapvető feltétele, a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok teljesítése bensőséges /gyermek – óvónő, gyermek – dajka,/ kapcsolatot feltételez.

Az önkiszolgáló feladatok elvégzése a tevékenységek többszöri gyakorlását teszi lehetővé, alakítja a gyermek énképét, segíti önállóvá válásukat. Az óvónő, dajka, a pedagógiai asszisztens bemutatja, megismerteti és figyelemmel kíséri a napi élethez szükséges szokások fejlődését, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Mivel minden tevékenységet szóbeli megerősítés kísér, ezért a napi életritmus megtervezésénél erre is elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson meg.

Nagy hangsúlyt fektetünk a higiéne szabályok betartására.

Lényegesnek tartjuk az anamnézis felvétel közben felderített, ritkán előforduló, az óvodai közösségbe kerülést nem feltétlenül akadályozó betegségek (allergia, lázgörcs, asztmatikus tünetek) regisztrálását.

A gyermek testi épségének védelme és a baleset-megelőzés magába foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök használati tárgyak folyamatos és tervszerű ellenőrzését, valamint karbantartását, a hibaforrások megszüntetését. Önmaguk és társuk testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket.

Levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Ennek érdekében lehetőség szerint minél több időt töltünk a szabadban az időjárásnak megfelelő ruházatban. Nyáron az erős UV sugárzásakor 11 és 15 óra között a gyermekek nem lehetnek sem a napon, sem az árnyékban.

Az óvodapedagógusok és a dajkák feladatai:

- A gyermekek életkorának megfelelő, párhuzamos tevékenységek végzését lehetővé tevő optimális életritmus kialakítása a napirendben
- Az időkeretek rugalmas alkalmazása a gyakorlatban
- ○ Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése a csoportban
- A gyermekek szükségleteinek kielégítése a nap egész folyamán (például folyadék)
- A szokás- és szabályrendszer közös alakítása a gyermekekkel
- Önállósági törekvések támogatása
- A kulturált étkezés szokásainak megismertetése, gyakoroltatása (kanál, villa, kés használata, csukott szájjal rágás, szalvétahasználat)
- Az asztalterítés technikájára, esztétikumára való odafigyelés
- A WC intimitásának válaszfalakkal és függönyökkel történő biztosítása
- ○ (2,5) 3 éveseknek, illetve egyéni szükséglet alapján a WC papír használatában, a zsebkendő használatában segítségnyújtás
- Elegendő mennyiségű WC- papír használatára ösztönzés
- A fiúktól WC deszka felhajtásának, a fiúszerepnek megfelelő WC használatnak elvárása
- A WC lehúzásának igényné alakítása, elvégzésének figyelemmel kísérése
- ○ A gyermekek helyes kézmosásra, kéztörlésre szoktatása
- ○ A gyermekek tisztaság, ápoltság iránti igényének alakítása

- A fogmosás technikájának megismertetése, mindennapos gyakoroltatása, a fogmosás eszközeinek rendben tartására serkentés
- A gyermekek környezetében csak annyi tisztítószer és egyéb vegyszer alkalmazása, amennyi feltétlenül szükséges
- A fésű használatának bemutatása, gyakoroltatása, szükség szerinti segítségnyújtás
- A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítsék e szükségletek kielégítését. Minden gyermeknek legyen elkülönített fogmosó felszerelése, törölközője, fésűje
- A felöltözésnél, vetkőzésnél egyéni szükséglet szerinti segítségnyújtás
- ○ A gyermekek időjárásnak megfelelő réteges öltözködésre szoktatása
- A szülők megismertetése a gyermek egészségét szolgáló ruházatnak jellemzőivel
- A ruhák összehajtásának, az öltözőpolcon való rendben tartásának megismertetése elvárása
- A gyermekek levegőzésének biztosítása mindennap, mínusz 5 fokig
- A délutáni pihenéshez a csoportszoba kiszellőztetése, légtisztító használata
- Lefekvés után mesélés, majd testközeli jelenlétével, simogatással a gyermekek érzelmi biztonságának, nyugalmi állapotának támogatása
- Lázás, hányós, hasmenéses gyermek elkülönítése, gondoskodás felügyeletéről, szüleinek értesítése
- A gyermekek balesetvédelmi oktatása évente egyszer, illetve az alkalomnak megfelelően, dokumentáltan

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Szükségeit képes kielégíteni.
- Szükségeit képes önállóan kielégíteni.
- Toalett használatkor a fiúk felhajtják a toalett deszkát és állva végzik kisdolgukat.
- Toalettezést követően a kislányok és kisfiúk is használják a toalett papírt.
- A tisztálkodási eszközre vigyáz, tisztán tartja, használat után a helyére teszi.
- Toalettezés és egyéb szennyező tevékenység végzése után kezet mos, a kezét szárazra törli.
- Önállóan öltözik, vetkőzik, ha kell, segítséget kér.

- Cipőjét befűzi, bekötésével próbálkozik.
- Ruháját igyekszik összehajtván a helyére tenni.
- Képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani.
- Kulturáltan étkezik.
- Használja az illemszavakat.
- Vigyáz környezetének rendjére, tisztaságára.
- Ismeri a szelektív hulladékgyűjtés okát és mikéntjét.
- Igényévé válik a rendezettség, tisztaság, ápoltság.
- Szívesen mozog a szabadban, évszaktól függetlenül.
- Életkorának megfelelően edzett.
- Ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat.

A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása minden dolgozó kiemelt feladata.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése az egészséges életmód kialakítása terén

A társadalmi beilleszkedés és az eredményes személyiségfejlesztés szempontjából meghatározó jelentőségű a mélyszegénységben élő, rossz családi körülmények között nevelkedő gyermekek óvodai integrált nevelése. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai egészségneveléséhez szükség van az óvodapedagógiai gyakorlatban a szülők társadalmi integrációjának segítésére, és erre többféle módszert és alkalmat alakítottunk ki. Ezek közül ismertebbek: kirándulások, orvosi, védőnői tanácsadás, csoport szülői értekezletek

Az egészségfejlesztés az óvodáskorú halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésében:

- a családból az óvodai közösségbe való átmenetének segítése;
- nemzeti identitásuk megtartása mellett az óvodai napirend (szokásrend) megismertetése, elfogadtatása;
- az egészséges életvitel szabályainak gyakorlása;
- az egészséges táplálkozási szokások kialakítása;
- a közösségi viselkedéskultúrának a többségi társadalomhoz való alakítása;
- az egészséget támogató családi környezet segítő támogatása, megvalósítása;
- a káros szenvedélyek (alkohol- és dohányzás, számítógép függőség) megelőzésére szolgáló meggyőző ismeretek terjesztése.

A napi tevékenységek során figyelembe vesszük a gyermekek megfigyelésén alapuló differenciált fejlesztést, ahol az óvodapedagógus a csoport és az egyén ismeretében alkotó módon maga tervezi meg a gyermek fejlesztését. Az aktuális fejlődési tendenciákat figyelembe véve rugalmasan dönt az ismétlések számáról, a továbbhaladás lehetőségeiről.

Sajátos nevelési igényű, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése az egészséges életmód kialakítása terén

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, óvodai nevelés és fejlesztés mellett a megfelelő szakemberek segítségével - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - történik a nevelési feladatok ellátása.

A környezettudatos magatartás kialakítása

Az életünk minőségét, valamint egészségünket alapvetően befolyásolja és meghatározza a bennünket körülölelő természeti és társadalmi környezet minősége, állapota. A 21. sz. társadalmi és globális problémái ismertek, az ember lakóhelye, környezete nem előnyére változott. A környezetben visszafordíthatatlan, legtöbb esetben kedvezőtlen változások indultak el klímaváltozás, élőhelyek eltűnése, fajok kihalása.

Az életminőség javításában az egészség megőrzésében fontos szerepet játszik a közösségi identitás, kohézió. Közösség és egyén, szoros kötődésben élnek.

Az egyéni értékek, beállítódások, normák módosítása és az ehhez szükséges aktivitások a közösség támogatása nélkül nem képzelhetők el.

A fenntarthatóság pedagógiájának fontos értékei:

- az élet tisztelete
- a hagyomány őrzése
- átmentése a jövőbe

Mindezeket a családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó folyamattal és holisztikus szemlélettel tudjuk a leghatásosabban elérni.

A környezettudatos magatartás kialakításának fő színtere az óvodában

A külső világ tevékeny megismerése, mint tevékenység forma, olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető

A környezet megismerése nem korlátozódik csak a környezeti foglalkozásokra és a tervszerű, tudatos kezdeményezésekre, hanem átfogja az egész óvodai életet.

Benne van a spontán játékban, az önkiszolgáló tevékenységben, az udvari élet pillanataiban, a beszélgetésekben, megfigyelő sétákban, kirándulásokban.

Támaszkodunk a gyermekek családból hozott ismereteire, a családi kirándulások, nyaralások élményeire is. Ha szükséges, a hátrányokat kompenzáljuk.

A természeti és társadalmi környezet témaköreivel valamennyi korcsoport megismerkedik, életkortól függően. A fokozatosság elvét követjük a megismertetés során: a közelebbitől a távolabbi felé haladunk. Szemléltetésben, a közvetlen környezetben való megfigyeléstől a képi ábrázoláson való megfigyeltetés felé Érvényesítjük a differenciálás pedagógiai koncepcióját a nevelés folyamatában.

Sokszínű, érdekes, izgalmas tevékenységrendszer biztosítunk.

Érzelmek kifejezőképességek fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk

- szeretet, kötődés,
- élménybefogadás keltése.

A környezettudatos magatartás megvalósításának folyamatához kapcsolódó tartalmak

A természetvédelem a környezetalakítással, a környezetvédelemmel, szorosan összefüggő feladatokat tartalmaz. Fontos, hogy gyermekeink védjék az élő környezetet, ne rongálják, hanem gondozzák, gondoskodjanak életfeltételeinek biztosításáról.

Nevelési feladatunknak tartjuk, hogy gyermekeink védjék az élő környezetet. Így alapozhatjuk meg a természet szűkebb, tágabb környezetünk, a haza szeretetét. Meg kell értetni, hogy saját életterük védelme, gondozása egészségesebbé teszi fejlődésüket.

A természeti környezet megismerésére alapvető lehetőség az évszakok és népi hagyományok, időjárás napok megfigyeltetésén keresztül kínálkozik. Az időjárás, a természet jellemzői, változásai, a színek, a fények, a formák szépségei alapvető tapasztalatszerzésre kínálnak lehetőséget.

A növény és állatvilág megismerése fontos része a környezet megismerésére nevelés tartalmának.

A vadon élő állatokkal való ismerkedést a videofilmek, DVD-s ismeretterjesztő anyagok vetítésével segítjük elő (Csodálatos állatvilág stb.)

A természetvédelmi nevelés, akkor éri el igazán a célját, ha a mese, népmese, népdal, népművészet, stb., minden ugyanarról a természetről, a társadalomról, az emberről, és a kapcsolatokról szól.

Mind a társadalmi, mind a természeti környezet ismereteinek tartalma akkor megalapozott, ha az a kisgyermek környezetének adekvát, érzelmileg telített, élményhatású az egyes gyermek számára konkrét tapasztalatokon alapul.

A természet szépségeire rá kell csodálkoztatni a gyerekeket.

A MŰLT és a JELEN

A JELES NAPOK megvalósításával olyan értékeket kívánunk közvetíteni, mely által a gyermekek kellő információkat gyűjthetnek a környezetükről, a körülöttük lévő élővilágról, azok szépségéről és védelméről.

A környezettudatos magatartás, életmód alapjait tapasztalati úton sajátíthatják el.

- Takarítási Világnap
- Állatok Világnapja
- Víz Világnapja
- Föld napja
- Madarak és fák napja
- Környezetvédelmi Világnap
- Környezetvédelem
- Egészségvédelem
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Elektronikai hulladékgyűjtés
- Suli Zsák program- textilgyűjtés
- Használtoljagyűjtés
- Elemgyűjtő-pont
- Kupakgyűjtés

Az óvodapedagógusok és a dajkák feladatai:

Ahhoz, hogy gyermekeinkben kialakuljon a környezettudatos magatartás, olyan pedagógusokra és dajkákra van szükség, akik azon fáradoznak, hogy megismerjék a természeti és társadalmi értékeinket, hogy a környezet és egészség harmonikus egységben érvényesüljön.

Szeretnénk megalapozni, hogy a jövő nemzedékei a természettel együtt élni tudó környezettudatos emberekké váljanak.

Az óvodapedagógus és a dajka együttműködve a fenntartható fejlődés érdekében, tegye hangsúlyosabbá a környezettudatos magatartás formálását, alapozását alakítását. A gyermekek népi kismesterségekkel való megismertetése a természetes anyagok, az eszközök biztosítása (textil, gyapjú, agyag, fa) és az alkotás segítése. Lehetőséget teremteni arra, hogy a gyermekek a tapasztalatokra épülő ismereteiket gyakorolhassák szabad játéktevékenységekben, aktív közreműködéssel a környezetátalakításban. Olyan példát adni, amellyel védjék, óvják az élő környezetet, gondoskodjanak az életfeltételek biztosításáról (pl.: téli madáretetés, élősarok kialakítása, az udvar és a kiskertek gondozása). A pedagógusok közösségében olyan értékrend kialakítása, mely az elődök

értékteremtő és természetmegőrző munkáját helyezi előtérbe. (az intézmény valamennyi dolgozójára vonatkoztatva). A környezet tisztán tartása, portalanítása, szükség szerint fertőtlenítése, termék szellőztetése, ivóvíz higiénája, a helyes fűtés és világítás biztosítása, az udvar, a csoportszoba, a játékok tisztántartása. A környezeti ártalmak kiküszöbölésére például: használt elemek szelektív gyűjtése, légszennyeződés csökkentése bokrosítással az udvaron, a csoportszobában minél több zöld növény elhelyezése, megfelelő páratartalom biztosítása, nyugtató hatású színharmónia. Csapok elzárása és folyékony szappan használata. Levegő minősége a csoportszobában.

KAPCSOLATAINK A GYERMEKEK EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉSE ÉRDEKÉBEN

ÓVODA-GYERMEKORVOS, VÉDŐNŐ, FOGORVOS

A nevelés egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtése, a rendszeres egészségügyi vizsgálatok megszervezése.

A kapcsolattartó: az óvoda igazgatója.

A feladatellátásra szóló megállapodást a Kisapostag Község Önkormányzata jogosult megkötni.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek egészségügyi ellátása

A kapcsolat formája: egészségügyi vizsgálat, szűrés

Gyakoriság: nevelési évenként 2 alkalommal orvosi és vagy védőnői vizsgálat, egy alkalommal fogászati szűrés.

Orvosi beavatkozás – kezelés, csak is a szülő előzetes értesítése és beleegyezése után történhet.

Kivétel a baleseti elsősegélynyújtás.

Az alkalmazottak alkalmassági vizsgálatát végző szolgáltatás tekintetében a munkába állás előtti orvosi vizsgálatra és az időszakos orvosi vizsgálatra történő beutalás az óvoda igazgatójának kötelessége, a vizsgálaton való részvétel kötelessége pedig az alkalmazotté.

Folyamatos információcsere, családok segítése az egészséges életmód kialakításában minden gyermek esetében. Rendszeres higiéniai és egészségügyi vizsgálatok. A rendszeres óvodába járás segítése.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT, CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT. GYÁMÜGYI HIVATAL

A kapcsolattartás módja mellett a konkrét feladatokat is meg kell határozni, pl. a tankötelezettség teljesítéséhez hogyan veszik igénybe a gyermekjóléti szolgáltatást, milyen feladatokat kell végrehajtani a nevelőtestület tagjainak a gyermekvédelmi felelősnek az intézményvezetésnek a jó együttműködés megvalósítása érdekében.

Kapcsolattartó: igazgató, illetve egyeztetést követően a gyermekvédelmi felelős.

A kapcsolat tartalma: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása.

A kapcsolat formája: Az intézmény segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, valamint minden olyan esetben, amikor a gyermekközösség védelme miatt ez indokolt.

A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetben élő családok, gyermekek érdekeinek képviselője, segítése. Aktuális problémának megfelelően. A Gyermekjóléti Szolgálat értesítése – ha az óvoda a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja, amennyiben további intézkedésre van szükség, az óvoda megkeresésére a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatot tesz arra, hogy az óvoda a gyermekvédelmi rendszer keretei között milyen intézkedést tegyen, esetmegbeszélés - az óvoda részvételével a szolgálat felkérésére, szülők tájékoztatása révén (a Gyermekjóléti Szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése), lehetővé téve a közvetlen megkeresését.

Fokozottabb együttműködés a gyermek veszélyeztetettsége esetén.

Ha az óvoda a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség védelme érdekében indokolt, segítséget kérhet a gyermekjóléti szolgálattól, illetve az oktatásügyi közvetítői szolgálattól vagy más az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattól.

Ha további intézkedésre van szükség, a nevelési-oktatási intézmény megkeresésére a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz arra, hogy az óvoda a gyermekvédelmi rendszer keretei között milyen intézkedést tegyen.

ÓVODAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ

Feladata: A szociális segítő kapcsolattartása a szülőkkel szülői értekezleten, fogadóórán, nevelőtestülettel értekezleten.

A kapcsolattartó: igazgató

A kapcsolattartalma: Az óvodai/ iskolai szociális segítő szükség esetén csoportos és közösségi munkát végez, valamint gyermek –és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Az óvodai iskolai szociális segítő ezeket a tevékenységeket saját kompetenciájának - végzettség, szakképesítés - mértékében a köznevelési intézményekben megjelenő szükségletek alapján nyújtja, illetve szakemberek bevonásával biztosítja.

Budainé Krajcsovics Anita
igazgató

